БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 172 (8392) | 1957 оной июлиин 23, вторник | Сэн 20 мүнгэн

Түсэбөө саг соонь дүүргэхэ

Зургаадахи табанжэлэй хоёрдохи жэл — 1957 ондо советскэ хүнүүд Агууехэ Октябриин революциин 40 жэлэй алдарта ойе һайндэрлэхэнь. Тиимэһээ энэ жэл юрын жэл бэшэ, харин ажалшан олониитын агууехэ үүсхэл эдэбхи гаргалгын, улам ехэ илалтын жэл болохо юм. Энэ жэл үшөө юугээрээ илгаатайб гэхэдэ, промышленность болон барилгые хүтэлбэрилхэ хэрэг һайжаруулха, социалистическэ хүдөө ажахые улам ехээр хүгжөөхэ талаар тон ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ байһан жэл болоно. Экономическа районуудта байгуулагдаһан Совнархозууд промышленность, барилгые нютаг дээрэнь тодорхойгоор хүтэлбэрилжэ эхилбэ.

Социалистическэ ажахымнай иимэ шэнэ дэбжэлтын оршон байдалда промышленна предприятинуудай коллективүүд дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абажа, Октябриин һайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа байна. Тэрэ тоодо манай республикын промышленна түрүү предприятинуудай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд үйлэдбэридөө байһан бүхы арга боломжонуудые дүүрэнээр хэрэглэн, абаһан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. ПВЗ жэлэй эхин багаар гээгдэлдэ ороод байһан юм. Теэд, паровозо-вагонно заводой оло мянган хүдэлмэришэд социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, тэрэ гээгдэлээ түргэнөөр усадхажа шадаба. Эндэ цех бүхэнэй коллективүүд абаһан уялгаяа заатагүй дүүргэхын түлөө тэмсэжэ, зориһон хэрэгтээ заатагүй хүрэнэ. Үнгэрэгшэ хахад жэлэй түсэбһөө гадуур заводой хүдэлмэришэд хэдэн паровоз, вагон заһабарилан гаргажа, райгүйсэдкомойнгоо, партиин райкомой дамжуулгын Улаан тугта хүртэбэ.

Абаһан уялгаяа саг болзор соонь дүүргэжэ, Октябриин һайндэрые угтаха гээшэ коллектив бүхэнэй нэрэ хүндын хэрэг болонхой. Энэ шухала удхашанартай хэрэгые заатагүй бэелүүлхэ гэжэ шиидэһэн Хандагайн леспромхозой модошод үсэд шангаар тэмсэжэ байна. Эндэхи модошод үйлэдбэридөө байһан бүхы арга боломжонуудые хэрэглэхые оролдоно, ажалайнгаа эмхидхэлые улам һайжаруулна. Модо бэлэдхэлэй участогуудта жэжэхэн комплексно бригаданууд эмхидхэгдэнэ. Үнгэрэгшэ хахад жэл соо Хандагайн леспромхозой модошод 11 мянган кубометр модо оронойнгоо шэнэ барилгануудта түсэбһөө гадуур үгэжэ шадаа.

Жэлэй түрүүшын хахад соо республикымнай промышленностиин түрүү предприятинуудай коллективүүд зарим тэды амжалта туйлабашье һаань, продукци үйлэдбэрилхэ гүрэнэй түсэбые дүүргээгүй предприятинууд олон байба. Тэдэнэй тоодо нэн түрүүн «Бурмонголстрой» трест оролсоно. Энэ трестын управленинүүд городто, мүн хүдөө нютагуудташье барилгын хүдэлмэри эрхилдэг юм. Гэбэшье, үнгэрһэн хахад жэл соо байрануудые ашаглалгада оруулха, барилгада һомологдоһон мүнгэ хэрэглэхэ талаарщье түсэбөө алинииншье дүүргээгүй гараба. Иимэ хангалтагүй хүдэлмэриин гол шалтагаан юуб гэхэдэ, барилга дээрэ ажалай эмхидхэл һула, ашаглагдажа байһан машина зэмсэгүүд зүбөөр хэрэглэгдэнэгүй. Трестынхид гэрэй торхо эндэ тэндэ бодхоогоод лэ саашадаа бэшэ хүдэлмэрииень хэнгүйгөөр орхижорхидог зантай. Олонхи ушарта баригдажа байһан гэрнүүдэй пол, потолок хэхэ хюрөөдэмэл модон дуталдадаг. Манай республикада модон хомор гээ һаа, хэн үнэншэхэб. Теэд трестын хүтэлбэрилэгшэд модо бэлэдхэжэ, хюрөөдэхэ хүдэлмэри муугаар эмхидхэнэ.

Тэрэшэлэн республикымнай нютагай промышленностиин, мүн олзоборилгын кооперациин зарим предприятинууд үнгэрэгшэ зургаан һара соо продукци гаргаха түсэбөө дүүргээгүй. Энэ ушарһаа боложо, худалдаа наймаанай организацинуудта олохон мянганай эд бараан дутуу тушаагдаба. Зарим предприятинууд валовой продукциин түсэбые дүүргэхын түлөө оролдоод, ассортиментын талаар даалгабаряа холо дүүргэнэгүй. Олзоборилгын кооперациин харьяата Улан-Удын Серовой нэрэмжэтэ олзоборилгын артель хүүгэдэй мебель, мүн юрын стол, стул бүтээхэ түсэбөө дүүргээгүй.

Агууехэ Октябриин алдарта һайндэр хүрэтэр хэдэхэн һара үлэбэ. Энэ һайндэрэй хүндэлэлдэ абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын тулада предприяти бүхэнэй коллективүүд хүдэлмэридөө эрид хубилалта хэхэ зэргэтэй. Тэрэнэй тулада бүхы арга боломжоёо дүүрэнээр хэрэглэхэ, түрүүшүүлэй хүдэлмэриин дүй дүршэл үргэнөөр дэлгэрүүлхэ тон шухала. Олонхи предприятинуудта машина зэмсэгүүдэй элдэб шалтагаанаар миин байха ябадал үзэгдэнэ.

Предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд эдэ дутагдалнуудые түргэнөөр усадхахын түлөө шангаар тэмсэхэ уялгатай. Партийна, профсоюзна организацинууд үйлэдбэреэ наринаар хинан шалгажа, социалистическэ мүрысөөндэ хүдэлмэришэдые олоор хабаадуулха уялгатай.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Советскэ Союзай Маршал В. Д. Соколовскиие Ленинэй орденоор шагнаха тухай

Советскэ Союзай Маршал В. Д. Соколовскиин жара наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, Советскэ Армиин болон Советскэ гүрэнэй үмэнэ габьяатай байһыень тэмдэглэжэ, нүхэр **Соколовский** Василий Даниловичые **Ленинэй** орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1957 оной июлиин 20.

Г-н Али Састроамиджойо Н. С. Хрущевтой уулзаба

Индонезиин гүрэнэй болон политическэ элитэ ажал-ябуулагша г-н Али Састроамиджойо Москвада ерээд байхадаа, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь нүхэр Н. С. Хрущевтой июлиин 20-до уулзажа, тэрээнтэй хөөрэлдөө.

Индонезиһээ СССР-тэ байдаг Онсо ба Бурин эрхэтэ элшэн сайд г-н Александер, А. Марамис, СССР-эй МИД-эй Зүүн-Урда Азиин оронуудай таһагые даагша Б. М. Волков хөөрэлдөөнэй үедэ байлсаа.

Хөөрэлдөөн хани һайнаар үнгэрөө.

(ТАСС).

Тэжээл бэлэдхэлгые түргэдхэхэ

Мяха, тоһо, һүнэй хүн бүхэндэ хүртэсын талаар США-е хүсэхэ гэһэн партиин уряалые бэелүүлхын тулада Кударын аймагай колхозууд арга боломжонуудаа дахин хаража үзөөд, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абанхай. Олонхи колхозууд гүрэндэ һү тушааха, худалдаха жэлэйнгээ түсэбые дүүргээд, мүнөө түсэбһөө гадуур тушаажа байна. Мүн аймагай колхозууд мяха тушааха хахад жэлэйнгээ түсэбые болзор соонь дүүргээ юм.

Үбһэ тэжээл элбэгээр бэлдэһэн колхозууд, үнеэдээ һайнаар ондо оруулһан «Путь Коммунизма», «Путь Октября» колхозой һаалишад үнеэн бүриһөө үдэртөө 9—10 литр һү һаана. Түрүү һаалишадай тоо үдэрһөө үдэртэ олошорно. «Путь Коммунизма» колхозой һаалишан нүхэр Бухольцева июнь һарада нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 320 литр һү һаагаа.

Үбһэ тэжээл багаар бэлдэһэн Хрущевой, Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд үбэлжэлгые ехэхэн бэрхэшээлтэйгээр үнгэргэһэн, һү багаар һааһан байна.

Кударын аймагай олонхи колхозуудай, МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд үбһэ тэжээл бэлдэхэ хүдэлмэрииие тэсэшэгүйгөөр удааруулна. Ехэ-Кударын МТС-эй харьяата «Путь Октября», Кировэй нэрэмжэтэ колхозууд мүнөө хүрэтэр үбһэндэ ороогүй байһаар. Сүхэ мүрэнэй аралнуудта үбһэ ногооной ургаса яһала һайн. Теэд Ленинэй, Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозууд арайхан гэжэ июлиин 19-нэй үдэр үбһэндэ оробо. Ехэ-Кударын МТС-эй механизаторнууд 3000 гектар үбһэ сабшаха ёһотой.

Гэбэшье, тракторна бригадануудта үбһэ сабшаха түсэб, график зохёогдожо хүргэгдөөгүй. МТС-эй хашаа соо заһагдаагүй 2 косилка хэбтэнэ. Тиихэдэ нэгэшье тракторна тармуурнууд заһагдаадүй. Энээн тухай МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Дмитриев, Захаров һанаагаа зобоногүй.

Хаһа саг соогоо бэлэдхэгдэһэн набшаһата тэжээлые үбэлэй сагта хонид ехэ дуратайгаар эдидэг гээшэ. Нёдондо жэлдэ «Комбайн» колхоздо набшаһата тэжээл ехээр бэлэдхэгдэһэн байгаа. Тэрэнэй ашаар колхозой хонишод һайн амжалта туйлаа һэн. Мүн энэ жэлдэ «Комбайн» колхоздо набшаһата тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэри һайнаар эмхидхэгдэнхэй.

Зүгөөр аймагай бусад колхозуудта набшаһата тэжээл бэлдэхэ тушаа биратай юумэн хэгдэнэгүй. Ленинэй, Куйбышевай, Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудта набшаһата тэжээл бэлдэгдэнэгүй.

Зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд «набша намаа бэлдэхэ газаргүйбди» гээд юушье хэнгүй һуужа байһаар. Сүхэ мүрэнииe, Кударинка, Тамирка гол горхонуудые зүбшаад уляаһан, шугы, бургааһанай элбэгшье һаа, «Путь Октября», «Путь Коммунизма» колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд набшаһата тэжээл бэлэдхэхэ ажал эмхидхэнэгүй.

Мүн тэрэшэлэн Хамнигадайн МТС-эй харьяата колхозуудта набшаһата тэжээл бэлэдхэгдэнэгүй. Эндэхи колхозуудай, МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд энэ шухала хэрэгтэ анхаралаа багаар табина. Аймагай центрын эмхи зургаануудта даалгабаринууд хүргэгдөөшье һаа, тэдэнэй хүтэлбэрилэгшэд хүдэлмэрилэгшэдөө колхозуудта эльгээнэгүй.

Энэ жэлдэ аймагай колхозууд үнеэн бүридэ 10 тонно силос дараха гэжэ шиидэнхэй. Олонхи колхозууд хээрэ ургадаг ногоогоор силос ехээр дараха арга боломжотой. Теэд нүхэнүүдэй һайнаар бэлдэгдээгүй дээрэһээ, энэ хүдэлмэри унжагайруулагдана. Жэшээлхэдэ, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хоёрдохи бригадын (бригадирынь нүхэр Степанов) газарта халаахай, шаралжаа, ногоон элбэгээр ургана. Теэд тэндэ нүхэнүүд үшөө бэлэн болгогдоогүй дээрэһээ силос дарагданагүй. Мүн Ранжуровай, Ждановай нэрэмжэтэ колхозууд хээрын ногоогоор силос дараха хүдэлмэри эмхидхэнэгүй.

Ниитын малда бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл, тэрэ тоодо набшаһата тэжээл бэлдэхэ, силос дараха хүдэлмэриие түргэдхэхэ тушаа партиин Кударын айком, аймгүйсэдком дары хэмжээ абаха зэргэтэй.

Д. Болхоев, манай корр.

Республикын МТС-үүдтэ үбһэ хуряалгын ябаса тухай июлиин 20-ной мэдээн

МТС-ууд	Үбһэ сабшаха түсэбэй дүүргэлтэ (процентээр)	Силосэй дарагдаһаниинь (тонноор)	Набшаһата тэжээл бэлдэһэниинь (центнерээр)
Баргажанай	4,8	—	—
Хүнтэйн	16,0	—	—
Бичурын	14,8	—	910
Б-Куналейн	11,1	—	—
Охин-Булагай	9,8	189	1020
Цагаан-Усанай	—	—	—
Үшөөтэйн	0,2	—	—
Эгэтын	5,0	—	—
Нарһатын	11,7	—	—
Курбын	4,3	—	12
Шэнэ-Бэрээнэй	—	—	—
Кабанскын	21,1	80	—
Темлюйскэ	22,7	664	2407
Б-Кударын	3,8	—	—
Хамнигадайн	—	—	120
Погранична	—	—	—
Гашейн	11,6	—	599
Хонхолойн	3,5	—	730
Суулгын	—	—	1230
Сэлэнгын	—	—	866
Сүхын	1,8	—	—
Тарбагатайн	7,2	—	1040
Жэрэмэй	1,3	—	1040
Е-Куналейн	8,0	—	1749
Түнхэнэй	15,4	239	1477
Хэрэнэй	5,5	554	7700
Хориин	2,8	—	—
Хэжэнгын	5,5	52	—
Чесанын	7,1	—	—
Закаменай	13,9	631	969
Ториин	7,9	198	1410
Бургалтайн	4,1	—	—
Саянтын	0,5	—	1620
Итанцын	13,2	—	—

Кукурузын хойноһоо харууһална

Мухаршэбэрэй аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ хамтынгаа малда бардам хүрэхэ шэмэтэ тэжээл бэлдэхын тулада 210 гектарта агротехническэ эрхим һайн болзорто кукуруза таряа һэн. Тэрэ тоодо гараар 50 га, квадратно-гнездовой аргаар 60 га, үргэн рядаар 100 га таригдаһан байна.

Кукурузынгаа газарһаа һая гаража байхадань 146 га талмайда борнойлго хээ. Мүнөө үедэ энэ колхозой кукуруза тариһан талмайда ряд хоорондын элдүүрилгэ хоёрдохёо хэгдэжэ дүүргэгдээ. Энэ хүдэлмэри гансал Калининай нэрэмжэтэ колхоздо бэшэ, мүн Суулгын МТС-эй харьяата бусадшье колхозуудта ябуулагдажа байнхай.

Б. Дондуков.



Монголой Арадай Республика айлшаар ошоһон СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Эхэ ороноо июлиин 21-дэ бусажа ерэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: СССР-эй Верховно Соведэй делегациие хүтэлбэрилэгшэ А. У. Хахалов, делегациин гэшүүд С. М. Буденный, Н. В. Дюдяев, Т. Кулатов, мүн тэдэниие угтаһан хүнүүд Улан-Удын аэродром дээрэ байна.

К. Булытовой фото.

Манай түрүүшүүл



Наталия Балданова һаалишан болоһоор тиимэшье үни болоогүй юм. Тиигэбэшье нүхэр Балданова ажал хүдэлмэридөө оролдосотой һайнаар хандажа, колхозойнгоо эрхим түрүү һаалишадай нэгэн болонхой.

Хэрбээ нёдондо жэлдэ нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 1164 литр һү һааһан һаа, энэ жэлэй 9 һарын туршада 1257 литр һү һаагаад байна. Мүнөө жэл үнеэн бүриһөө 1800 литр һү һааха уялгаяа залуу һаалишан Наталиин дүүргэхэнь дамжаггүй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Мухаршэбэрэй аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Наталия Балданова.

И. Мунхоевой фото.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

Агууехэ Петрын залив шадарай советскэ дотоодын уһанай хилэ тухай асуудалые СССР-эй Министрнүүдэй Совет хаража үзөө. Тиихэдээ, советскэ дотоодын уһанай энэ райондохи хилэ ба советскэ территориальна уһанай үргэниие далай тээшэнь хэмжэжэ тодорхойлхо гол шугам хадаа Тюменьула мүрэниие Поворотный гэжэ хушуунтай холбоһон шугам болоно гэжэ тогтоогоо.

Находка портдо хариин гүрэнэй суднанууд орожо ба гаража болохо юм. Бэшэ ушартань Агууехэ Петрын залив шадар хариин ороной суднанууд тамарха, мүн тэрэшэлэн хариин ороной самолёдууд ниидэхэ болоо гээшэ һаа, СССР-эй эрхэ түлөөлэлгэтэй засагаархидай зүбшөөл заатагүй абаха ёһотой. Зүгөөр, хариин ороной суднанууд Находка гэжэ нээмэл портдо орходоо далайда тамарагшадта мэдээсэн соносхогдоһон тусхай замаар ябаха ёһотой.

Афганистанай король Мухаммед Захир шахай Москвада айлшалжа байһан тухайнь

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Н. С. Хрущев, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо А. И. Микоян, СССР-эй Обороны министр Г. К. Жуков болон СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко Афганистанай король Мухаммед Захир шахтай июлиин 19-дэ Кремльдэ уулзалга хээ.

Хоёр орондо хамаатай асуудалнуудаар хани халуун хөөрэлдөөн уулзалгын үедэ болоо. Хоёр ороной аша туһада, дэлхэйн энэ райондо болон бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалха хэрэгтэ бүрин зохилдодог советско-афганска хани харилсаае саашадань хүгжөөхөөр ба бэхижүүлхээр шиидэнги байһанаа алишье тала баталан мэдүүлһэн байна.

Афганистанай король Мухаммед Захир шах, Афганистанай Премьер-министрын орлогшо ба Гадаадын хэрэгүүдэй министр Сардар Мухаммед Наим болон афганска бусад айлшад «ТУ-104» самолёдто һуугаад, Баку орохоёо июлиин 20-до Москваһаа ниидэн гараа.

Нүхэд Н. А. Булганин, Г. К. Жуков, Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, хэдэн министерствонүүдэй харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд Афганистанай болон Советскэ Союзай гүрэнэй тугуудаар, мүн королиин тугаар гоёон шэмэглэгдэһэн Внуковска аэродром дээрэһээ афган гүрэнэй толгойлогшые мордохуулаа.

Афганистанай правительствые толгойлогшын Баку орохо замдань СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо А. Н. Косыгин, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо, РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ, М. П. Тарасов, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо А. В. Захаров, армиин генерал И. В. Тюленев, Афганистанда байдаг элшэн сайд М. В. Дегтярь үдэшөө.

Афганистанһаа СССР-тэ байдаг элшэн сайд Абдул Хаким Афганистанай корольтой хамта ябалсаа.

(ТАСС).

Шэнэ номууд

Хүдөө ажахын литературын гүрэнэй хэблэл Агууехэ Октябриин 40 жэлэй ойе угтуулан, социалистическэ хүдөө ажахын амжалтанууд тухай һонирхолтой олон номуудые хэблэжэ гаргахань.

Оньһожоруулга тухай асуудалаар олон ном, брошюранууд гаргагдаха. Орон дотор эгээ түрүүн байгуулагдаһан Шевченковскэ МТС тухай ном һаяар хэблэгдэхэнь.

Социалистическэ полинуудай геройнууд тухай очеркнуудай суглуулбари хэблэлдэ бэлэдхэгдэжэ байна. Энээн соо үндэр ургаса абаһан, мүн мал ажалдаа амжалта туйлаһан 37 түрүү хүнүүдэй дүй дүршэл тухай хөөрэгдэхэ. Тракторстнуудай, механигуудай, машинно-тракторна станцинуудай болон совхозуудай комбайнернуудай алдарта ажал хүдэлмэри тухай 52 очерк энэ суглуулбари соо хэблэгдэхэнь.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Агитатор Б. Чордонов

Ториин аймагай «Заветы Ильича» колхозой партийна организациин, эрхим агитаторнуудай нэгэн Оёрой клубай библиотекарь Бальжинима Чордонов болоно. Тэрэ үшөө һургуулида һуража байхадаа колхознигуудта газетэ, журналнуудые уншажа үгэгшэ һэн. Үлэгшэнэй дунда һургуули дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр Б. Чордонов түрэл колхоздоо ажаллахаар үлөө һэн. Һургуулиин комсомолой организациин секретаряар хүдэлжэ ехэхэн дүршэлтэй болоһон хадань, колхозой партийна организаци болон ВЛКСМ-эй айком колхозой комсомольско организациин секретаряар һунгахынь һанамжалан дурадхаа һэн. Теэд комсомолшууд тэрэниие дэмжэһэн юм. Колхоздоо хүдэлжэ эхилһэнһээнь хойшо жэл үнгэрбэ. Мүнөө «Заветы Ильича» колхоз һү һаалгаар аймаг соогоо түрүү һуурида гаранхай. Энэ хэрэгтэ агитаторнуудай үүргэнь ехэ бшуу.

Тэдэнэй нэгэн Бальжинима Чордонов агитационно хүдэлмэриие колхозойнгоо бодото байдалтай холбон ябуулдаг, ажабайдалһаа болон колхознигуудай гэр бүлын бүхы байдал дээрэһээ жэшээнүүдые абажа хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг заншалтай болонхой. Колхозой түрүүшүүлэй дүй дүршэлые тэрэ согсолон тайлбарилдаг, фермэ ба отарануудай хүдэлмэрилэгшэдэй урда табигдаһан зорилгыень ойлгуулдаг, тэдэнэй ажал хүдэлмэридэ байһан дутагдалнуудые элирүүлэн харуулдаг юм. Ингэжэ ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулхадань колхознигууд Б. Чордоновой хөөрэлдөөнүүдые һонирхон шагнадаг болонхой юм.

Нэгэдэхи комплексно бригадын гэшүүдтэй хөөрэлдөө хэхэеэ ерэхэдээ, бригадир нүхэр Дагбаевһаа бригада хоорондын мүрысөөнэй ямараар ябажа байһан тухай мэдэжэ абаад, хөөрэлдөөгөө эхилһэн байна. Бригадын арга боломжо дүүрэн хэрэглэгдэнэгүй, зарим колхознигууд ажал хүдэлмэридөө ханамжагүйгөөр хандана гэжэ тэмдэглээ. Ажал хүдэлмэри эмхидхэлгын дутуунууд тухай агитатор шагнагшадта хэлээ. Бригадын гэшүүд шүүмжэлынь шагнаад, бодото тобшолол хэжэ, ажал хүдэлмэреэ һайжаруулхаяа оролдодог болоо. Нэгэдэхи бригадынхид һаяшаг үбһэндөө оробо.

Бальжинима Чордонов түрүүшүүлэй хүдэлмэриин дүршэл тухай газетэ болон журналнууд дээрэһээ уншажа үгэдэг, мүн гүүртэ, отара дээгүүр ябажа ханын газетэ болон «дайшалхы хуудаһануудые» гаргалсана. Тэрэ һаяхан Капчерангада ошожо, хоёрдохи бригада дээрэ ажалай журам тухай хөөрэлдөө үнгэргөө. Энэ хөөрэлдөөнэй үедэ тус бригадын бригадир нүхэр Монкеев ажал хүдэлмэридэ ябаха дурагүй колхознигуудые дурдаһан байгаа. Тэрэ шүүмжэлэл нилээд олон колхознигуудта нүлөөлөө. Июлиин 15-най хирээр 13 хүн үбһэ сабшажа байһанаа, мүнөө 50 гаран хүнүүд үбһэнэй бригадада хүдэлмэрилдэг болобо. Тус бригадада ажалһаа хожомдохо, ажалда гарахагүй ябадал үзэгдэдэг байһанаа мүнөө усадхагдажа байна. Бригадынгаа нэрэ хүндын түлөө, ажал хүдэлмэриеэ бүтээхын түлөө, колхознигууд һанаагаа зободог болоо. Энэ хадаа зүбөөр табигдаһан ойлгууламжын хүдэлмэриин аша үрэ болоно.

Агитатор-комсомол Б. Чордонов колхознигуудта артелиингээ холын хараата түсэбэй зорилго ба удхашанарые ойлгуулдаг. 1960 ондо тус колхоз 1956 онойхиһоо мяха абалгые гурба дахин, һү абалгые 2,5 дахин дээшэлүүлхэ зорилготой. Энэ түсэб бэелүүлэгдэжэ байна. «Заветы Ильича» колхоз мүнөө жэл эдлүүриин газарай зуун гектар бүридэ 30 центнер һү болон 20-оод центнер мяха абаха юм. Энэ хэрэг тэжээл элбэгээр бэлдэжэ абахаһаа нилээд дулдыдаха гэжэ агитатор колхознигуудта ойлгуулжа үгэнэ.

Мүн һаяхан Хаянай гүүртын һаалишад Доодо Бургалтайн Хара-Үбүсэнэй гүүртын һаалишадай социалистическэ мүрысөөндэ уриһан уряае хүндэтэйгөөр хүлеэн абаа. Энэ уряа тухай Б. Чордонов тус фермэ дээрэ хөөрэлдөө һаяхан үнгэргөө. Гүүртын ахалагша һаалишан Олзо Цыренова гүүртэ дээрэ нэгэ үнеэнһээ 1300 литрһээ доошо бэшэ һү һаахабди гэжэ хэлээ. Түрүү һаалишад Сансуева, Бужигаева, Цыренова болон бусад дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаа. Тэдэнэр ойрын жэлнүүдтэ Америкые хүсэхэ арга манай гүрэндэ бии гэжэ хөөрэлдөөн дээрэ мэдүүлһэн байна.

Колхозой партийна организаци агитаторнуудай семинарнуудые үнгэргэдэг. Эдэ семинарнууд дээрэ Б. Чордонов, бусад агитаторнууд ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулдаг дүршэл болон түсэб тухайгаа хөөрэдэг.

Партида харша Маленковой, Кагановичын болон Молотовой бүлэг тухай КПСС-эй ЦК-гэй июньскэ Пленумэй шиидхэбэриие ажалшадта тайлбарилан ойлгуулха тухай асуудал һаяын семинар дээрэ хэлсэгдээ.

Агитаторнуудай хүдэлмэри партийна суглаан дээрэ хэлсэгдэдэг. Мүн партиин Ториин айкомой инструкторнууд «Заветы Ильича» колхозой агитаторнуудай үнгэргэһэн хөөрэлдөөнүүдтэ байлсадаг, тэндэ зохихо заабарнуудые үгэдэг байна.

Б. Чордонов холын отара ба фермэнүүд дээгүүр ураһайханай болон политическэ литература абаашадаг, газетэ, журналнуудые уншадаг.

Тиибэшье, агитационно ойлгууламжын хүдэлмэри эмхидхэлгэдэ дутуунууд бии. Холын фермэ ба отарануудта хөөрэлдөөнүүд үсөөн үнгэргэгдэнэ, колхоздо олон тиражтай газетэ гаргахаяа болишонхой. Колхозой партийна организаци эдэ дутуунуудые усадхаха тушаа хэмжээ абаха зэргэтэй. Мүнөө үбһэ тэжээл бэлэдхэлгын халуун үедэ колхозой партийна организациин агитаторнууд хүдэлмэреэ бүри һайжаруулха ёһотой.

С. Табдаев.

Агуухэ Октябриин 40 ойн хүндэлэлдэ

Нэгэ участогай түрүүшүүл

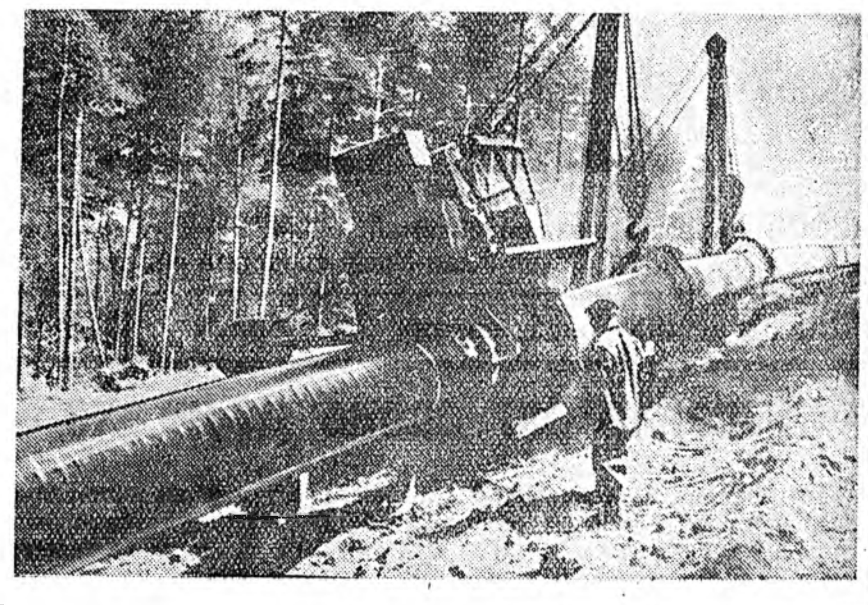
1957 оной түрүүшын хахад үнгэрбэ. Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой хүдэлмэришэд үнгэрһэн энэ үе соо амжалтатайгаар хүдэлмэрилжэ, продукци үйлэдбэрилхэ 6 һарынгаа даалгабариие үлүүлэн дүүргэбэ. Тэрэ тоодо паровозо-механическэ цехын цилиндр бүтээдэг участогай коллектив Октябриин һайндэрэй хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаһаар үнинэй юм.

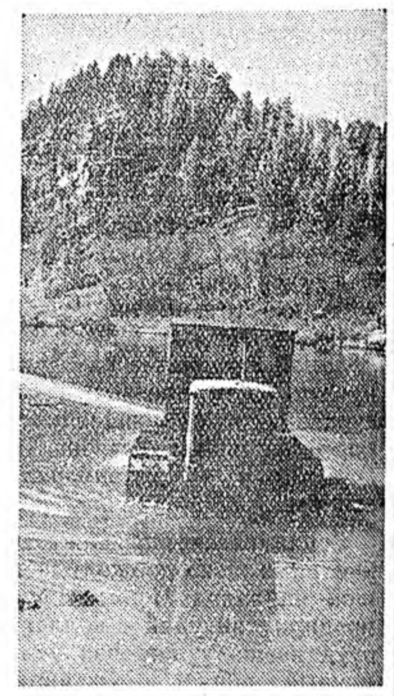
— Манай участогай коллектив солиалистическэ мүрысөөндэ хабладалсажа эхилһээр ажалайнгаа бүтээсые нилээд дээшэлүүлээ. Тиигэжэ хоёрдохи квартал соо нормоо дүүргээгүй нэгэшье хүн үгы байгаа. Мүрысөөндэ түрүүлжэ гараһан токарьнууд нүхэд Добромыслов, Вагин, Воровков, Ташков, Баторов болон бусад һаяхан үнгэрһэн түмэрзамшадай һайндэртэ мүнгөөр шагнагдаһан байна,—гэжэ түрүү слесарь нүхэр Бадмаев хөөрэнэ.

Октябриин 40-дэхи ойн һайндэрэй дүтэлхэ бүри участогай хүдэлмэришэдэй дунда мүрысөөнэй эршэ улам шагнадажа байна. Электрогагнууршан нүхэр Дрозд, слесарь Г. Бадмаев болон бусад халаан бүхэнэйнгөө нормые үлүүлэн дүүргэнэ.

Д. Дармаев.

Нефтепроводой барилга дээрэ





Челябинска область. Туймазыһаа Омск хүрэтэр мянга гаран километртэ татагдаха нефтепровод баригдажа үргэлжэлһөөр. Барилгашад Челябинска областиин газар дээрэ барилга хэхэдээ хада уулануудые, жэжэ гол мүрэнүүдые дабан гараха юм.

Кропачево шадар 106 километрын газарта соргонуудые татахань угаа бэрхэшээлтэй. Энэ райондо барилгын гурбадахи управлениин коллектив ажаллана. Барилгашад олон гол мүрэнүүдые, хада уулануудые дабаха байна.

Манай ороной машина бүтээлгын заводууд барилгашадые хүсэ ехэтэ техникээр хангана. Нефтепровод таталгада тусхай элдэб машинанууд: экскаваторнууд, бульдозернууд, мүн бусадшье машинанууд хэрэглэгдэнэ.

Барилгашад Агуухэ Октябриин 40 жэлэй ойн хүндэлэлдэ хоорондоо амжалтатайгаар мүрысэнэ. Хэдэ хэдэн участогуудтахи ажалынь графигһаа урид бүтээгдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Тусхай машинаар соргонууд сэбэрлэгдэнэ. 2. «С-80» маркын трактор 36 метр утатай соргые Юрюзань мүрэнэй саада тээ гаргажа ябана.

ТАСС-эй фотохронико.

Барилгын хүдэлмэри түсэблэхэ гуримые шэнэлхээр болоо

Үни сагһаа хойшо барилгын ямаршье хүдэлмэриин түсэб тэрээндэ гаргашалагдаха мүнгэнэй тоогоор зохёогдодог байна. Һүүлэй үедэ барилгын олон мэргэжэлтэд энэ гуримые хуушарһан дээрэ тоолоно. Юуб гэхэдэ, барилгада һомологдоһон мүнгэнэй гүйсэд гаргашалагдаад байхада, баригдажа байһан гэр байра ашаглалгада тушаагдангүй үлэшэдэг. Тиин барилгын хүдэлмэри удаан саг соо унжагайрдаг байха юм. Энэ дутагдалыень усадхахын тулада барилгын түсэбэй дүүргэлтые ашаглалгада тушаагдаһан байраар тоолоходо таарамжатай байна. Тиихэдэ гэр байра түсэбэй ёһоор хараалагдаһан саг соогоо барижа дууһагдаха ёһотой болоно.

«Бурмонголстрой» трестын энэ жэлэй түрүүшын һаранууд соо хэһэн хүдэлмэриинь хараха болоо һаа, зарим управленинүүдынь түсэбөө үлүүлэншье дүүргэһэн байха. Теэд бодото дээрэнь харахада, 50 гаран гэрнүүдэй хооһон торхонууд бодхоогдоод, бэшэ хүдэлмэринь унжагайранхай. Тэдээн сооһоо 45 гэрнүүдынь энэ жэлдэ ашаглалгада оруулагдаха ёһотой юм. Гэбэшье, барилгын хүдэлмэриин бодото байдал дээрэһээ харахада, тэдэнэйнь түргээр дууһагдахань бэрхэтэйшэг болонхой. Эгээл тиимэһээ гаргашалагдаһан мүнгэнэй хэмжээгээр түсэбэй дүүргэлтые тоолохо гээшэ тон буруу болоно бшуу.

Баһал иимэ гуримтайгаар хүдөө нютагуудта барилгын хүдэлмэри эрхилэгдэнэ. Трестын хоёрдохи управлени (начальнигынь нүхэр Матвеев, главна инженерынь нүхэр Гаврилюк) хүдөөгэй барилгые эрхилдэг байна. Управлениин барилгашад Чесанын, Эгэтын МТС-үүдтэ машинно-тракторна мастерскойнуудай байрануудые барижа эхилһээр үни болоо. Гэхэтэй хамта, хэзээ тэрэнээ барижа дүүргэхэнь үшөө мэдэгдэнэгүй.

Манай республикын барилгын организацинуудта индустриальна арга метод багаар хэрэглэгдэнэ. Барилгын хүдэлмэриие хараалагдаһан саг соонь гүйсэд дүүргээдлэ байхада, хүдэлмэришэдые материальна талаарнь урмашуулан, нэмэлтэ түлбэри үгтэдэг байна. Тиихэдэ баригдажа байһан гэр байрын доторой хүдэлмэриинь хэхэ тусхай бригаданууд эмхидхэгдэнэ. Эдэ түрүү аргануудые манай эндэхи барилгын организацинуудта үргэнөөр хэрэглэхээр саг болоо.

Ф. Башухаев.

Түрүүшын гэрнүүдтэ нүүжэ оробо

Өөһэдынгөө хүсөөр гэр байрануудые бариха үүсхэл манай республикын олохон предприятинуудта үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Түмэр замай Улан-Удын отделениин, ПВЗ-гэй болон бусад заводуудай хүдэлмэришэд үнгэрэгшэ хабарһаа хойшо өөһэдтөө гэр бариха талаар ехэхэн хүдэлмэри хэжэ байна. ПВЗ-гэй цехүүдэй коллективүүд тусхай дархашуулай бригадануудые эмхидхээд гэрнүүдые барижа эхилһээр үнинэй. Энэ заводой хүдэлмэришэдэй өөһэдөө бариһан тус бүридөө хоёр квартиратай түрүүшын 3 гэр ашаглалгада оруулагдаба.

Заводой үнинэй хүдэлмэришэд нүхэд Цикунов, Балдаков, Куклин, Мясников болон бусад шэнэ гэрнүүдтэ нүүжэ ороо.

Эдэ үдэрнүүдтэ заводой цехүүдэй хүдэлмэришэд өөһэдтөө гэр барилгада эдэбхитэйгээр хабаадалсажа байна. Олон хүнүүд сүлөөтэй сагтаа, мүн амаралтынгаа үдэрые барилга дээрэ хүдэлмэрилэлсэжэ, нормоёо холо үлүүлэн дүүргэнэ.

— Ашаглалгада оруулагдаһан түрүүшын 3 гэрээр энэ хүдэлмэреэ хизаарлаха ёһогүйбди, — гэжэ заводой начальник нүхэр Бутко хөөрэнэ. — Вагон хабсаралгын цехын, газогенераторна станциин, модо хюрөөдэдэг заводой коллективүүд ойрын сагта үшөө 14 хүдэлмэришэнэй бүлые иимэ һаруул, сэбэр байратай болгохонь. Тиихэдэ модельнэ цехын хүдэлмэришэд август һарын эхеэр тус бүридөө хоёр квартиратай 8 гэр ашаглалгада үгэхэнь. Абаһан уялгынгаа ёһоор Агуухэ Октябриин һайндэр хүрэтэр хоёр квартиратай 100 гэр барижа дүүргэхэ ёһотойбди.

Мүнөө ПВЗ-гэй хүдэлмэришэд Агуухэ Октябриин һайндэрэй хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаад, абаһан уялгаяа дүүргэхын түлөө шангаар тэмсэжэ байна. Тэрэ тоодо гэр байрануудай барилга дээрэ хүдэлжэ байһан бригаданууд даалгабаряа саг соонь дүүргэхын түлөө оролдоно. Хүдэлмэришэд нүхэд Поздеев, Каюмых болон бусад шлако-блогоор гэр барихадаа нормонуудаа үдэр бүри үлүүлэн дүүргэнэ.

С. Черненко.

Һаалишадай зориг

Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой һаалишад Түнхэнэй аймагай бусад колхозуудта адли зунай бэлшээриин үедэ үдэр бүхэндэ үнеэн бүриһөө хахад пүүдһээ доошо бэшэ һү һааха, тиин ажахын жэлдэ үнеэн бүриһөө 1200 литр абаха гэһэн уялгануудые абаһан байха юм.

Колхозой һаалишад абаһан уялгаяа бэелүүлхын тула эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна. Мүнөө һаалишадай олонхидынь нютагай үүлтэрэй үнеэдһээ сүүдхэ соо 8—8 литр һү һаадаг болонхой. Жэлэй түрүүшын хахадта колхоз үнеэн бүриһөө 845 литр һү һаагаад байна. Һаалишад нүхэд Соловьев, Попова, Усольцева гэгшэд энэ хугасаа соо үнеэн бүриһөө 1000—1000 литр һү һаагаа.

Социалистическэ мүрысөөнэй хахад жэлэй дүнгүүдэй ёһоор, энэ колхоз КПСС-эй айкомой ба аймгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан тугые алдангүй бариһаар үлэбэ.

Мүнөө колхозой һаалишад Октябриин революциин 40 жэлэй ойн баярые ажалай бүри үндэр амжалтануудаар угтахын тула бүхы хүсэеэ элсүүлэн хүдэлмэрилжэ байнхай.

Е. Никитин.

Партиин бата нэгэдэл, нягта жагсаал тэрэнэй түгэс хүсэнэй үндэһэ һуури мүн

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиие байгуулһан манай агуухэ вождь В. И. Ленин пролетариадай диктатура тогтоохо, дэлхэйе революционно ёһоор шэнэдхэн байгуулха, коммунизмын бүримүһэн илан мандаха хэрэг хангаха пролетариадай гол шухала зэбсэг болоxшо парти тухай—пролетариадай хүтэлбэрилхы организаци тухай һургаалые марксизмын түүхэдэ анха түрүүшынхеэ зохёоһон байна.

Партийна зэргэнүүдэй нягта жагсаалтай байха ябадал Коммунистическэ партиин түгэс хүсэнэй, тэрэнэй илалтануудай үндэһэ һуури мүн гэжэ тоолодог дээрэһээ В. И. Ленин парти тухай һургаал дотороо партиин нэгэдэл тухай асуудалда онсо анхарал хандуулһан байгаа.

Коммунистическэ партиин бата нэгэдэл, нягта жагсаал нэн түрүүлэн марксистско-ленинскэ үзэл суртал баримталдаг ушарһаа үндэһэлэгдэнэ. КПСС-эй Устав дотор хэлэгдэһэнэй ёһоор, манай парти болбол хүдэлмэришэн ангиин, таряашадай, ажалша интеллигенциин дундаһаа гараһан хүнүүдһээ эмхидхэгдэһэн коммунистнуудай-нэгэн һаналтай хүнүүдэй һайндуранай дайшалхы союз мүн. Коммунизмын хэрэгтэ хизааргүйгөөр этигэдэг, энэ хэрэгэй илан мандахын түлөө, ажалшадай аша туһын түлөө эрид шууд тэмсэхээр хэзээдэшье бэлэн байдаг ябадал нэгэн һаналтаниие-коммунистнуудые нэгэдүүлнэ. Идейнэ талаараа нэгэдэлтэй байдаг һэн тула парти дотор олон янзын һанал бодолнууд, арсалдаанууд байха ёһогүй бшуу.

Зүгөөр гансашье идейнэ нэгэдэлээр парти хизаарлаха ёһогүй гэжэ В. И. Ленин тоолодог бэлэй. Марксистско-ленинскэ үзэл суртаал бултадаа баримталдаг байхаһаа, ондоогоор хэлэхэдэ, идейнэ нэгэдэлтэй байхаһаа гадна, мүн партиин бүхы гэшүүдтэ заатагүй хамаатай эмхидхэлэй тусхай ёһо гуримууд сахигдаха зэргэтэй.

КПСС-эй Устав дотор хараалагдаһан эмхидхэлэй ёһо гуримууд партийна зэргэнүүдэй бата нэгэдэлтэй байха, партиин гэшүүнэй үндэр нэрэ зэргые арюунаар сахиха хэрэгые хангана.

Коммунистическэ партиин ба совет арадай дотоодын болон гадаадын дайсадтай тэмсэһэн хатуу шанга тэмсэл соогуур манай партиин нэгэдэл улам бэхижэһэн, бүри бата нягта болоһон байха юм. Парти өөрынгөө дунда капитулянтнуудай, урбагшадай бии болболынь, тэдэниие дары намнадаг байгаа.

Манай партиие һандаргаха, манай орониие капитализмын замда тэхэрүүлэн оруулха, өөһэдынгөө хүсэндэ найдажа бирахагүй гэһэн һанал сэдьхэл ажалшадта түрүүлхэ, партиин марксистско-ленинскэ политикые капитулянтска политика болгон хубилгаха хүсэлэнтэй байһан троцкистнүүдые, бухаринтниие, националистнуудые партимнай үндэһөөрнь элирүүлжэ, бута зада сохиһон байна.

Партиин бата нэгэдэлые улам бэхижүүлхэ хэрэгтэ «Партиин бата нэгэдэл тухай» КПСС-эй X съездын (192 он) түүхэтэ шиидхэбэринүүд онсо үүргэ дүүргээ. В. И. Ленинэй дурадхалаар партийна X съездын баталан абаһан шиидхэбэри дотор иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Парти дотор, мүн бүхы советскэ хүдэлмэридэ шанга журам тогтоохын, ямаршье фракци (можо-ред), байгуулха ябадал зайсуулжа, эгээл бата нягта нэгэдэл туйлаха зорилгоор съезд хадаа журамай эбдэгдээд гү, али фракциин дахяад бии болохо ябадалай гараад байгаа һаань, партиһаа гараха хүрэтэр ЦК-гэй гэшүүдые кандидадууд болгохо, эгээл һүүлшын хэмжээн болгон партиһаань гаргаха хүрэтэр партийна бүхы зэмэ тохохо эрхэ түлөөлгэ Центральна Комитедтэ олгоно».

Партиин доторой нэгэдэлэй бата бэхи байлга гүрэнэй засагые пролетариадай гартаа барижа байха, социализм амжалтатайгаар байгуулха гол шухала арга нүхэсэл мүн гэжэ тэмдэглээд, партиингаа нэгэдэлые бата найдамтайгаар хамгаалхын тула можо болоһон бүлэгүүдые парти дотор бии болгожо огто болохогүй гэжэ партиин бүхы гэшүүдтэ һайнаар ойлгуулха гэжэ X съезд партийна организацинуудые уялгалаа бэлэй.

Партиин бата нэгэдэлые саашадань бэхижүүлхэ зорилгоор партийна ажабайдалай бүхы асуудалнуудые парти дотороо ямаршье һаадгүйгөөр үргэнөөр зүбшэн хэлсэжэ, ниитэ партийна шиидхэбэринүүдые хамтаараа зохёохо шухала гэжэ КПСС-эй X съезд тэмдэглээ һэн.

Партиин X съездын шиидхэбэринүүд партида харша тэрэ үеын элдэб бүлэглэлнүүдые бута сохихо хэрэгтэ туһалхаһаа гадна, партиин саашанхи ажабайдалда гайхамшаг ехэ үүргэ дүүргэһэн, партиин бата нэгэдэлые хазагайруулха хүсэлэнтэй алибаа хэлбэрэлнүүдтэй, оппозиционернүүдтэй, фракционернуудтай хойшодоошье хэлбэришэгүйгөөр тэмсэхэ хурса зэбсэг боложо манай партида үгэһэн байна.

Партиин XII съезд ЦКК-РКИ гэһэн нэгэдэмэл орган байгуулжа, партиин нэгэдэлые сахин хамгаалха, партийна ба гүрэнэй журам бэхижүүлхэ, советскэ аппарадай хүдэлмэриие бүхы хэмжээгээр һайжаруулха зорилгонуудые тэрээндэ даалгаа бэлэй.

Партийна ажабайдал тушаа В. И. Ленинэй зохёоһон гол һургаалнуудые, партийна хүтэлбэрилгын ёһо гуримуудые наринаар сахиха, партийна съезднүүдэй ба конференцинүүдэй, КПСС-эй ЦК-гэй пленумүүдэй ба ЦК-гэй Президиумэй шиидхэбэринүүдые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлхэ гээшэ партийна организацинуудай бата нэгэдэлэй, нягта жагсаалай шухала арга нүхэсэл мүн.

Партийна хэрэгые хамтаараа зүбшэжэ шиидхэхэ гээшэ партийна хүтэлбэрилгын дээдэ хуули ёһон мүн гэжэ В. И. Ленин һургадаг һэн. Гэхэ зуура, партийна хэрэгые хамтаараа шиидхэхэ гээшэмнай партийна хүтэлбэрилэгшын үүргые доошолуулха гэһэн удхатай бэшэ бшуу. Хамтаараа хүтэлбэрилхэ гээшэмнай гол шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэжэ шиидхэхэтээ хамта, тэрэнэй дүүргэлтын түлөө партийна хүтэлбэрилэгшэ бүхэн онсо ехэ харюусалгатай байха зэргэтэй гэһэн удхатай.

Партиин бүхы гэшүүдтэ — хүтэлбэрилэгшэдтэшье, мүн жиирэйшье гэшүүдтэ тон адли хамаатай пролетарска нэгэ журам наринаар сахиха гээшэ партиин бата нэгэдэлые хамгаалгада угаа шухала удхашанартай. Бултанда хамаата партийна журам можо болоһон ябадалай элдэб бүлэглэлнүүдэй бии боложо болохо ябадалһаа партиие аршалан хамгаална. Хүтэлбэрилэгшэдэй ажал-ябуулгада ямаршье хиналта хэгдэхэ ёһогүй, харин партиин жиирэй гэшүүд тэдэнэй үмэнэ шүтэн һүгэдэжэ байха зэргэтэй гэһэн меньшевигүүдэй оппортунистическэ үзэл бодолые В. И. Ленин хайра гамгүйгөөр наада харан элирхэйлжэ, ганса нэгэн хүнүүдтэ шүтэн һүгэдэхэ алибаа баримтануудтай эрид шууд тэмсэдэг байгаа.

Коммунистическэ парти дотороо партиин ленинскэ хараа шугамһаа али болохоор хазагайрһан баримтануудые усадхан зайсуулжа, өөрынгөө бата нэгэдэлые, нягта жагсаалые улам бэхижүүлдэг.

Гэхэ зуура, партийна ажабайдалай гол шухала асуудалнуудаар һанаагаа андалдаха, шүүмжэлэлсэхэ ябадал хоригдодог бэшэ ха юм. Демократическа организаци байһан манай парти партийна организацинуудай, бүхы коммунистнуудай эдэбхи хэшээлдэ түшэглэн, партийна ажабайдалай шухала шухала асуудалнуудые бүхы коммунистнуудай зүбшэн хэлсэлгэдэ табида[...] Партийна, ажахын ба культурна байгуулалтын асуудалнуудаар һүүлэй жэлнүүдтэ гаргагдаһан олон шухала шиидхэбэринүүд хамтаараа зүбшэн хэлсэгдэжэ, баталан абтаһан байна. Тиимэһээ тэдэ шиидхэбэринүүдынь партиин, бүхы арадай зоной хараа бодолдо таараладан зохилдоно.

Зүгөөр, һаадгүйгөөр шүүмжэлэл хэхэ, һаналаа андалдаха гэһэн ушараар далда хээд, баталан абтаһан принципиальна шиидхэбэринүүдые буруушааха, партиин, хамаг арадай хара бодолдо харша үзэл дэлгэрүүлхэ ябадалтай Коммунистическэ парти огто эбсэхэгүй байна.

КПСС-эй XX съезд партиин бата нэгэдэлые саашадань бэхижүүлхэ, Центральна Комитедээ тойруулан партиингаа бүхы хүсые нягтаар жагсааха хэрэгтэ түүхэтэ шата боложо үгэһэн байгаа.

Советскэ обществын алас саашадаа хүгжэхэ гайхамшаг түүхэтэ замуудые хараалһан, уласхоорондын коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй гол шухала асуудалнуудые тодорхойлһон КПСС-эй XX съезд манай партиин алдарта түүхэ дотор онсо һуури эзэлнэ. Энэ съезд манай ороной хүгжэлтэдэ шэнэ шата боложо үгөөд, коммунистнуудай ба партийна бэшэ хүнүүдэй, хүдэлмэришэдэй, колхознигуудай, интеллигенциин, бүхы советскэ хүнүүдэй эдэбхи хэшээлые түйлай ехэ хүсэтэйгөөр бадаруулаа.

НҮХЭД МАЛШАД! *Зунай үедэ үнеэдээ зүбөөр бэлшээн харууһалжа, һү һааха, малаа бэлшээн таргалуулха түсэбөө үлүүлэн дүүргэе!*

Уялгаяа дүүргэхын түлөө

Торниин аймагай Алсагай колхозой гурбадахи һүнэй-товарна фермын гүүртэ Унда, Баруун Салаа гэжэ бэлшээри элбэгтэй газарта байрланхай.

Эндэхи һаалишад һү һаалгаяа эрид дээшэлүүлхын талаар зарим тэды амжалта туйлаа. Энэ жэлэй июнь һарада нёдондоной энэ үеынхидэ орходоо һү һаалгаяа хоёр дахин ехэдхээ. Гүүртын һаалишад түсэбэй ёһоор июнь һарада 7 мянган литр һү һааха ёһотой аад, мүнөө 9631 литр һү һаагаа.

Энэ гүүртын һаалишад нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө ажахын жэлэй туршада 1200 литр һү һааха уялга абажа, колхозойнгоо, аймагайнгаа һаалишадые социалистическэ мүрысөөндэ уриһан байха юм. Мүнөө тус гүүртын һаалишад аймаг доторoo түрүүшын зэргэдэ ябана.

Хэрбээ ажахын жэлэй туршада хамта дээрээ 65 мянган литр һү һааха байгаа һаа, мүнөө 50 мянган литр һаагаад байна бшуу.

Иигэжэ ажаллажа байһан һаалишад абаһан уялгаяа үлүүлэн дүүргэхэнь сохом лэ. Фермын һаалишад М-Д. Лубсанова, Р. Ринчинова, М. Жамбалдоржиева гэгшэд илангаяа оролдосотой бэрхэ ажалаараа нүхэдэйнгөө дунда суурхана. Жэшээнь, һаалишан М-Д. Лубсанова үнгэрэгшэ июнь һарада нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 162,3 литр, комсомолшууд нүхэд Ринчинова, Жамбалдоржиева тус тустаа үнеэн бүриһөө 145 литр һү һаагаа.

Һү һаалгые эрид дээшэлүүлхэ хэрэгтэ үнеэдые шадабаритай һайнаар бэлшээн адуулха гээшэ ехэ удхашанартай. Колхозой эрхим үхэршэн нүхэр Шагдар Санжеев үнеэдээ тунга ногоотой һайн бэлшээридэ, нэгэ хэды хоноод лэ һэлгүүлжэ байжа адуулдаг. Урдынхида ороходоо һү һаалгые ехээр дээшэлүүлхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулхын тула нүхэр Санжеев эсэшэ сусашагүй оролдоно.

Һү һааха талаар жэлэйнгээ түсэбые үлүүлэн дүүргэжэ, агуухэ Октябриин 40 жэлэй ойе ажалай бэлэгээр угтаха, һара бүридэ бүхы үнеэдһээ 10 мянганһаа доошо бэшэ литр һү һааха зорилготойгоор гүүртын һаалишад ажаллажа байна.

Д. Дугаров.

Залуу һаалишан

Соня басаган һургуулида ороһонһоо хойшо гэртээ үсөөн ерэдэг болобошье, ерэхэ бүридөө, мүн зунайнгаа амаралтада байхадаа һаалишадтэ шадаал һаа ехээр туһалха гэжэ оролдодог болобо. Дурбэдэхие дүүргээд байхадаа Соня зарим номгон үнеэ һаадаг, һү машиндадаг болоо һэн. Иигэжэ байхадаа хамагһаа түргэн, һайнаар хэхэ хүсэлтэй байдагшье һаань, хүсэ шадалынь хүшэ хүрэдэггүй, хододоо гээгдэшэдэг бэлэй. Гэбэшье, Соня жаргалтайб гэжэ өөрыгөө тоолодог һэн. Юуб гэбэл, багаһаан хойшо энэ ажалай дунда үдэһэн хүн хадаа эндэһээ һалашагүй ямар нэгэн сэдьхэл зүрхэнэй холбоотой мэтэ байгша һэн.

***

Саг үнгэржэл байба. Сагай ошохо бүри ажабайдалдашье хубилалтанууд боложо эхилбэ. 1956 оной намар һэн. Үбһэ, таряа хуряалга сүм дүүргэгдээд, малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэл түлэг дундаа ябажа байба. Малда тэжээл зөөхэ, мал илгаха гэхэ мэтэ бусад асуудалнууд яһала хүнгэншэгөөр шиидхэгдэжэ байбашье, гол шухалань — үбэлэй үедэ мал харууһалха хүнүүд, зарим тээ һаалишад дуталдаба. Энээн тухай колхозой хүтэлбэрилэгшэд хэдэн дахин хөөрэлдэхэдөө залуушуулые һаалишад болгоо һаа, үнеэ һаажа һуратараа, шэнэ ажалда дадатараа колхоздо ямар нэгэн ехэ хохидол ушаруулха мэтээр һанадаг байгаа.

Нэгэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Хубанов, парторганизациин секретарь нүхэр Ринчинов хоёр мал дээгүүр ябахынгаа урда тээ Самсаалаймнай гүүртэдэ һаалишан дары хэрэгтэй болоод байна гэхэ зуура тэндэ байһан Соня басаган тухай хөөрэлдэбэ. Соня тэрэ үедэ 16 наһа гүйсэжэ, малай тэжээл зөөлсэжэ байгаа һэн.

Самсаалай гүүртэдэ колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй дүтэлжэ ябахые харахадаа Соня ямар нэгэн зориг ороһон мэтэ боложо, һаалишан болохо хүсэлээ хэлэхэ гэжэ шиидэбэ. Энэ хаһада газааһаа айлшад, гүүртые даагша Дансаран Цыбиковтэй хөөрэлдэһөөр орожо ерэнэд. Сониин халта дуулахада һүн, һаалишад, үбэлжэлгэ тухай хөөрэлдэжэ байгаа бэлэй. «Намайе һаалишан болгыт гэжэ мүнөөл сэхэ мэдүүлхэм» гэжэ түр зуура һанажа байтараа, «наһанши бага, бирахагүйш, ехэ болоод һаалишан болоно бэзэш» гэхэ ха гэжэ һанамсаараа уруу дуруу болошоно.

Сониин сай табаг табиһаар байтар гүүртые даагша Дансаран Цыбиков түрүүлэгшэдэ хандажа:— гунжад олооро тугаллахань, нэгэ һаалишан яаха аргагүй хэрэгтэй болобо. Мүнөөнһөө малыень тушаажа үгөөгүй һаа, муудажа болохо,— гэһэн эрилтэ ноёдтоо сэхэ табижа оробо.

Энэ үедэ Соня:—намайе болгыт, би шадахалби,— гэжэ хэлэжэрхин алдаад бэеэ бариа һэн...

—Юрдөө һаалишан, һаалишан гэлдэхэ газар олон байна. Теэд хүнүүднай дуталданал даа,—гэжэ түрүүлэгшэ хэлээд, нэгэ хэды дуугай һуутараа, пеэшэнэй булан түшөөд байһан Соня тээшэ хараадхиба. Соня мүн лэ түрүүлэгшын урдаһаа хаража, тэдэнэй нюдэд уулзашаба. Түр зуура Соня нюдөө юрэдөө сабшалангүй байтараа, баярлаһандаа гү, али бахардаһандаа гү, юундэшьеб шарайнь шуһа дуһама улаан болошоод байгаа һэн.

Уданшьегүй гүүртые даагша Дансаран Цыбикович Сонидо 13 толгой үнеэ тушаажа үгэбэ. Түрүүшын үглөөгүүр Соня хамагһаа эртэ бодожо хубсалаад халат, һуулганууд, бидон гэхэ мэтые үнинэй бэлдэжэрхинхэй байба.

Малшье һаа эзэнээ таниха, түрүүшээр ондоо хүнэй гарта ороһоноо мэдэжэ, эбилжэ үгэхэгүй, дошхорхохо янза үзүүлээ һэн. Теэд залуушье һаа Соня энэ мэтые яһала мэдэхэ байһан тула үнеэн бүхэнэйнгөө зан абари мэдэжэ абаад, аха аргаараа оролдодог, харууһалдаг болоо һэн. Тэрэ сагһаа хойшо эрид найман һара үнгэрбэ. Мүнөө залуу һаалишан ажахын жэлэй долоо һара соо нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 790,5 литр һү һаагаад байна. Тиихэдэ июнь һара соо 301,5 литр һү һаагаа юм.

Энэ хадаа зүн дэгээн туйлагдаһан амжалта бэшэ юм. Соня үнеэдые тушаажа абаһан сагһаа хойшо тон анхаралтайгаар эдеэлүүлжэ, харууһалжа эхилһэн байгаа. Тугаллаха болоһон үнеэдээ илгажа һайса эдеэлүүдээд, зоотехник, ветврачын болон дүршэл ехэтэй һаалишадай зүбшөөлые хододоо заатагүй бэелүүлдэг юм. Бүхы үнеэдэйнгээ тугалнуудые эхэһээнь һалгаажа түлжүүлнэ. Тугаллаһан үнеэдые түрүүшээр үдэртөө гурба һаагаад, дадхааһаар хоёр дахин һаадаг юм. Һаажа байхадаа дэлэнгынь нидхэржэ массаж хэдэг.

Мүн үнеэдээ аршажа сэбэрлэхэ, газаагуур ябуулха тухай Соня мартадаггүй. Энэ жэл үбһэ тэжээлээр дутамаг байбашье һаань, байһан үбһэ, зеленко, силосоо ехэ гамнан нарилжа, һайнаар буйлуулжа малда хэмжүүрээр эдюулээ юм. Энээндэнь гүүртые даагша Дансаран Цыбиков ехэ туһа хүргөө.

— Мүнөө зуһаландаа гараад байхадаа үнеэдэй һү гараса нилээд нэмээ,— гэжэ Соня хөөрөөд,— үбэлэй сагта үдэрэй 10—11 литр үгэдэг «Һүрішэ», «Роза», «Галя» гэжэ үшөөни 13—14 литр үгэдэг болоо, үшөөшье нэмэхэл байха,— гэжэ Соня этигэлтэйгээр зугаална. Тиигэжэ һаалишан Соня үдэр бүхэндэ үнеэднээ 12—14 литр һү һаана.

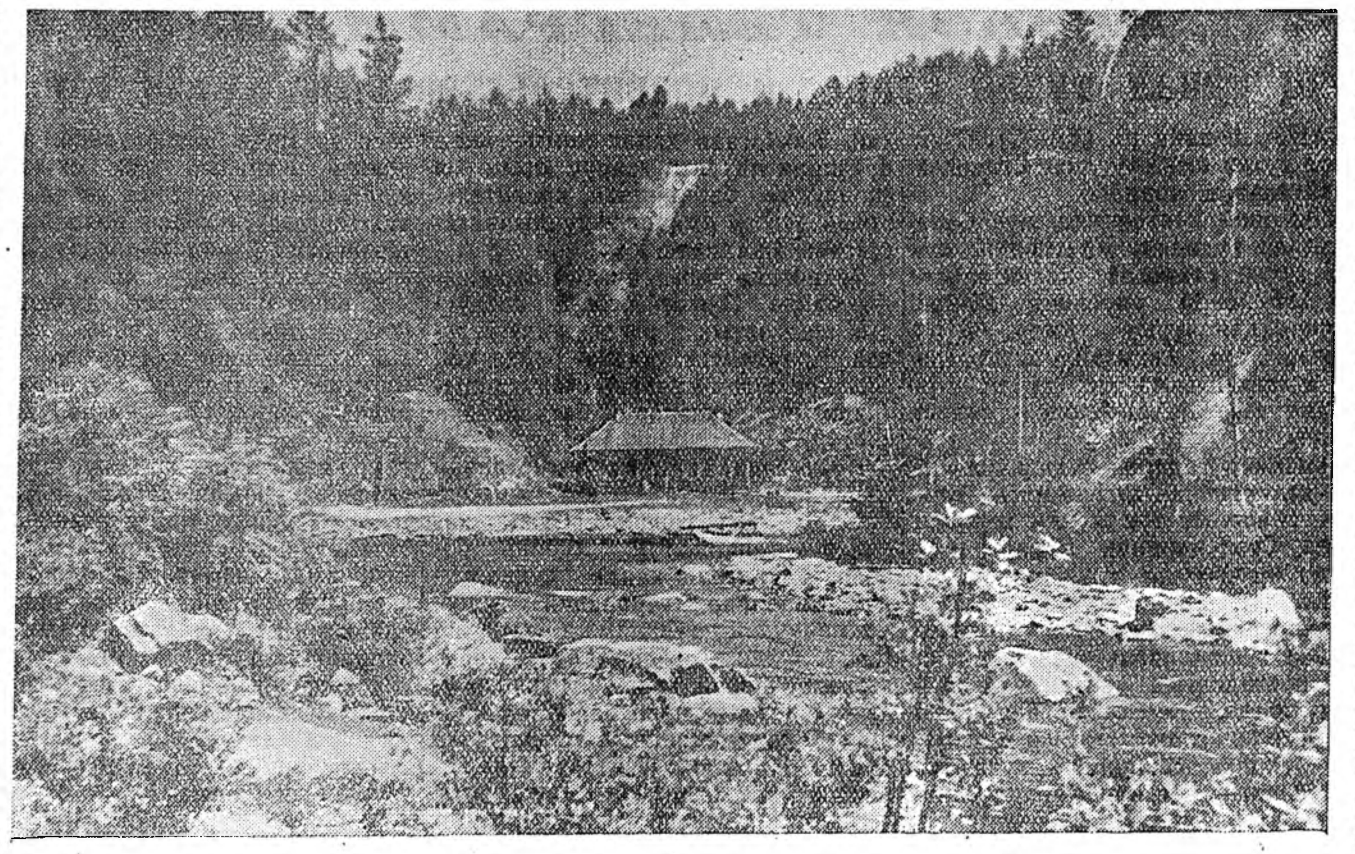
Залуу һаалишан Соня Сайжапова энэ жэл үнеэн бүриһөө 1200 литр һү һааха гэжэ абаһан уялгаяа мүнөө дахин хаража үзөөд үнеэд бүриһөө 1500 литр һү һаажа, Агуухэ Октябриин 40 жэлэй ойе ажалай амжалтаар угтахые оролдон ажаллана. Шэнээр абаһан уялгаяа дүүргэхын тула эсэхые мэдэнгүй оролдохонь харагдана. Мүнөө 13 үнеэдынь бултадаа тугаллаад, тугалнуудынь бүрин бүтэнөөр түлжүүлэгдэжэ байна.

Һаалишан Соня колхозой эрхим һаалишан Гасаран Жаповатай мүрысэнэ. 7 һарын дүнгүүдээр мүрысэһэн нүхэрөө ахижа гараа.

Иигэжэ Закаменай аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой 16 наһатай залуухан Соня Сайжапова һаалишан болоод, түрүүшынгээ жэл һайн дүнгүүдые туйлажа эхилээ. Саашадаа дүй дүршэл ехэтэй болохо бүреэ залуу һаалишанай амжалтануудаа арьбадхаха байһандань һэжэг байхагүй.

Д. Аюшеев.

Республикын аршаанууд тухай



Манай республикын территори дээрэ аршаанууд олон юм. Тэдэнэй зариманиинь эмнэлгынгээ шанарай талаар суурхаһаар үнинэй. Түнхэнэй «Аршаанда» амарха, эмнүүлхээ Эрхүүгэй, Читын областьнуудһаа, Алас Дурна зүгһөө, мүн Москваһаашье хүнүүд ерэдэг байна. Түнхэнэй аршаан хотын үбшэнүүдые аргалхада ехэ һайн байһан туладаа, бүтылкэ соо амһарталагдажа худалдаа наймаанда эльгээгдэдэг болонхой. Мүн Прибайкальска аймагта «Горячинск» гэжэ халуун аршаан үнинэй хүдэлмэрилнэ. Түнхэнэй аймагай Жимһэг нютагтахи халуун аршаанай дэргэдэ Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз амаралтын байшан барижа, ашаглалгада оруулаа. Тэрэшэлэн Баунтын аймагта халуун аршаантай санатори хүдэлмэрилнэ.

Тиимэ халуун, хүйтэн аршаанууд манай республикын аймаг бүхэндэ ехэ олон бии юм. Тэдэ аршаануудта нютагай хүн зон үни сагһаа хойшо бэеэ аргалдаг заншалтай юм. Курумканда Дэрээнэй, Гаргын, Аллын, Баргажанда Уроогой, Яруунын аймагта Хүрээтын Улхасаагай, Хүлэй гэхэ мэтэ аршаанууд сууда гаранхай.

Улан-Удэдэ дүтэ Халюутын, Бүхэнэй, Тээгдын, Загастайн аршаанууд бии. Тиигэжэ республика дотор хамта 120 гаран аршаанууд тоологдоно.

Түнхэнэй аймагай Туран тосхонһоо холо бэшэ Саяан уулын хормойһоо бурьялан гаража байдаг «Нилова Пустыниин» халуун аршаанууд мүн лэ һайн гэжэ суурхадаг. Мүнөө тэндэ аймгүйсэдкомой элүүрые хамгаалгын таһагай курорт нээгдэнхэй. Энэ курортдо хүл мүсын үбшэнтэй, радикулит үбшэндэ дайрагдаһан хүнүүд ерэжэ бэеэ аргалдаг юм. Мүн эндэ зэргэлээд, нюдэнэй трахомо үбшэниие ба нюдэнэй бусад үбшэн аргалха аршаан гарана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Нилова Пустыня» гэжэ аршаан.

О. Березков.

Солбон АНГАБАЕВ

Хооһон орьёлнууд дээрэ...

Хооһон орьелнүүд дээр зогсоном.
Дором
Залинта аадартал шуухирна
Байгал.
Үүрэй толондо шэшэрэлдэн
байһандал,
Үзэгдэнэ гол горходни сайбалзан.
Жэлнүүд урдажа уһандал
ариллай,
Жалганууд уруу хэншье ерээгүй,—
айгаал!
Табсанта оройнууды дамжаха хүн
үгы байжа,
Теэд энээн тухайш
шэбшэхэшье хүн үгы байгаал.
Хооһон орьелнүүд
Хооһон үнэхээрээ хүхэрөө.
Хүхэ мүльһэниинь
Хүндэ дурагүйгөөр гэлирээ.
Сэсэгшьегүй,
модошьегүй,
түлеэншье үгыгөөр
Сэнхир хүхэ хооһон орьелнүүдынь
сиибыгээ.
Зүб байгаа үбгэ эсэгэнэрнай
тиихэдэ,
Зүбөөр маанараа айлгадаг байгаа
тиихэдэ,
Зүгөөр эндэш нэгэхэн алдууһаан,.
Минёр шэнгеэр мүнхэржэ болохол...
Дэбхэрнэ,
собхорно,
дабаатана долгин
Хүл дором
Байгал хабсагайтан залирна.
Шуургата һалхинай нюдыем
халхалһандал,
Шуухирна, эрхирнэ, далитаһан
Байгал.
Үүлэд дээгүүр, үүлэдынь
орёоһоор,
Эрьенүүдынь үзүүртэн эритэн
һанжана.
Харгыгаарнь, мүрөөрнь-хадын
табсангаар,
Хойноһоом геологууд хүтэрэлдэн
ябана.
Харин тиихэдэнь зүрхэмни
баяраар,
Харьялна долгилно Байгалдал
адляар.

Нютагай аршаанууд дээрэ колхозуудай амаралтын гэр бариха

Зусалан Нугын хониной отараһаа зүүн урагшаа ошоһон харгыгаар шэрэнги модон соогуур ябажа, Бэрхэ уулые гаталхада сагаахан майханууд жэрылдэн харагдана. Үзэсхэлэн һайхан газарта, огторгой өөдэ харахада наранай харагдахагүй баглагар үдхэн модоной дунда, жалгын эхинэй томо гэгшын шулуун дороһоо хоёр багахан булагууд модон жоолобоор бурьялан урдаад, холошье ошонгүй, хорёод метрын газарта шэнгэнэ. Энэ булаг Кяхтын аймагай Бэрхын үбэрэй аршаан болоно.

Элһэтэ жалгын зүүн эрьедэ томо томо бочконууд, обоохой шулуунууд харагдана. Эндэ һууһан хүнүүд шулуу улайлгажа, уһа халаагаад, торходо ороно.

Бэрхын үбэрэй аршаанда һуухаяа хүнүүд Кяхтын аймагһаа гадна, мүн Кударын, Сэлэнгын, Ториин, Зэдын аймагуудһаа ерэдэг юм. Һуугшадай олонхинь 15—20 хоногой туршада амарна. Энэ аршаанда ехэнхидээ доторой болон хүлэй үбшэнтэй хүнүүд һуудаг юм. Тэдэнэрэй заримтайнь хөөрэлдэхэдэ, аршаанай уһанай аша туһатай байһаниинь гэршэлнэ. Бичурын аймагай Харланай заготзерногой пунктын хүдэлмэришэн И. Коробенков иигэжэ хөөрэнэ:

— Би хэдэн жэлэй туршада доторой үбшөөр ядалдаа хүм. Нёдондо жэлдэ эндэ ерэжэ һууһанайнгаа һүүлээр бараг болооб. Энэ жэлдэ дахин энэ аршаандаа гэр бүлөөрөө ерэбэб.

Мүн тэрэ пунктын хүдэлмэришэд М. Николаева, Р. Лощенкова гэгшэд иимэрхүүгээр хөөрэнэ.

Олон аймагуудһаа хүнэй амархаяа ерэдэг Бэрхын үбэрэй аршаанай уһые шэнжэлэн үзэмээр. Аршаанай хоёр булагуудай нэгэнһээ юундэшьеб эрэшүүл, нүгөөдэһөөнь эхэнэрнүүд уһа абажа уудаг байна. Энэнь тон гайхалтай.

Хэрбээ аргалгада уһанайнь үнэхөөрөө туһатай һаань, колхозой амаралтын гэр эндэ түхеэрхэдэ болохо бшуу. Юуб гэхэдэ, энэ аршаан Сталинай нэрэмжэтэ колхозой комплексно бригадын центр — Харьяастайн Адагһаа табан модоной газарта байдаг юм.

Аршаанда һуугшад ямар аргаар бэеэ аргалнаб гэхэдэ, үдэртөө хэдэн удаагаар торходо ороно, аршаан ууна. Тиигэжэ өөһэдынгөө аргаар бэеэ аргална. Гэхэ зуура, эндэ хүнүүдэй сагаа культурнаар үнгэргэхэ ямаршье түхеэрэлгэнүүд үгы юм. Тэдэнэр сүлөөтэй сагаа карта наадажа үнгэргэхэ баатай болоно.

Мүн Кяхтын аймагай Хүмэнэй үбэр гэжэ нютагта (гүрэнэй модоной фондын газар) аршаан бии юм. Эндэ һууһан хүнүүд баһал өөһэдынгөө аргаар бэеэ аргална. Эдэ аршаанууд эрдэмтэ эмшэдээр нэгэшье шэнжэлэгдээгүй, ямар үбшэнтэндэ таарахаб гэжэ тодорхойлогдоогүй байна. Энэ асуудалда хэншье анхаралаа ёһотоор табинагүй.

Нютагай аршаануудые шэнжэлэн үзэхэ, тэндэ колхозуудай амаралтын гэшүүдые, аргын газарнуудые түхеэрхэ талаар Кяхтын аймагай гүйсэдкомой элүүрые хамгаалха таһагай анхаралаа табиха сагынь ерээ гэжэ һанагдана.

Д. Болхоев, манай корр.

КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые бүхы совет арад айхабтар халуунаар, хэзээдэшье үзэгдөө дуулдаагүй нэгэн һаналаар угтажа, тэдэниие бодотоор бэелүүлхын түлөө шэи зоригтойгоор тэмсэжэ ороһон байна.

Ленинизмдэ хэлбэришэгүй үнэн сэхэ байһан манай парти коммунистическэ байгуулалтын гол үндэһэн аша туһые хараадаа абан, зарим нэгэн хүнүүдтэ шүтэн һүгэдэдэг ябадалые, тэрэнэй хойшололгонуудые эрид шууд элирхэйлэн буруушааһан байха юм. Манай парти болбол Ленинэй зохёоһон партийна ёһо журамые багаханшье хазагайруулангүйгөөр баримталха, советскэ демократиие бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ, социалистическэ хуули ёһые наринаар сахиха хэрэгтэ айхабтар ехэ анхарал хандуулна.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй 1957 оной июньскэ Пленум манай партиин бата нэгэдэлые улам саашадань бэхижүүлхын түлөө тэмсэлэй онсо шухала шата боложо үгэбэ. Партида харша Г. М. Маленковой, Л. М. Кагановичын, В. М. Молотовой бүлэгые КПСС-эй ЦК-гэй июньскэ Пленумэй эрид шууд буруушаажа, манай партиин ленинскэ хараа шугамые наринаар сахин хамгаалаа.

«Арадай ажахые саашадаа хүгжөөхэ, советскэ арадай байдалые саг үргэлжэ һайжаруулха, парти доторой ажабайдалда ленинскэ ёһо гуримые дахяад һэргээхэ, революционно хуули ёһо эбдэһэн ябадалые усадхаха, олониитэ арад зонтой партиин холбоо барисаае үргэдхэхэ, советскэ социалистическэ демократиие хүгжөөхэ, совет арадуудай хоорондын хани барисаае бэхижүүлхэ, национальна политика зүбөөр бэелүүлхэ, бата бэхи эб найрамдал хангаха зорилгоор уласхоорондын шанга байдалые һуларуулха хэрэгтэ шэглүүлэгдэһэн XX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые дүүргэхын тулада Центральна Комитедэй хүтэлбэреэр бүгэдэарадай дэмжэлгэдэ түшэглэн партиин агуу ехэ хүдэлмэри хэжэ байхада; мүн эдэ бүхы һалбаринуудаар советскэ хүн бүхэндэ мэдээжэ амжалтануудай туйлагдаад байхада, — гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй июньскэ Пленумэй тогтоол дотор хэлэгдэнэ,— партида харша Маленковой, Кагановичын, Молотовой бүлэг партиин хараа шугамда эсэргүүсэжэ ороһон байна.»

Партиин хараа шугамһаа хадуурһан энэ бүлэгэй баримталдаг хараа бодол юунһээ үндэһэтэйб гэхэдэ, партида харша энэ бүлэгтэ хабаадагшад хуушарһан бодомжонуудһаа, хүдэлмэриин хуушан арга методүүдһээ зайсажа шадаагүй, шэнэ эрхэ нүхэсэлые, шэнэ оршон байдалые обёордоггүй дээрэһээ, хуушанай хараа бодол баримталдаг, коммунизм тээшэ дабшаха хэрэгтэ таарахагүй, хүдэлмэриин хойшоо гараһан формо, методүүдые хэрэглэхэ гэжэ нэтэрүүгээр оролдоод, ажабайдал дээрэһээ гараһан, советскэ обществын хүгжэлтын интересүүдһээ, бүхы социалистическэ лагериин интересүүдһээ гараһан шэнэ юумые буруушаадаг байгаа.

Ушар иимэһээ манай ороной дотоодын болон уласхоорондын асуудалнуудаар шухала шухала хэмжээ-ябуулгануудые КПСС-эй Центральна Комитедэй бэелүүлхэ гэхэдэ партида харша энэ бүлэг алибаа һаад түбэг ушаруулдаг байба. Мүнөө үеын оршон байдалда марксизм-ленинизмые бодотоор хүтэлбэрилгэ болгохо, коммунизмын түлөө тэмсэхэ гээшэ КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые бодотоор бэелүүлхэ ябадал болоно гэжэ тэдэнэр ойлгохогүй байшоо. Тиимэһээ партида харша тус бүлэгтэ хабаадагшад манай партиин ленинскэ хараа шугамые ондоо болгохо гэжэ һэдэһэн байна. Тэдэнэр уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха, дэлхэйн бүхы арадуудай хоорондо эбтэй һайн хани харилсаа байгуулха, мүн тиихэдэ экономическа ба культурна байгуулалтын талаар союзна республикануудай эрхые үргэдхэхэ, хэтэрхэй ехэ болгогдоһон гүрэнэй аппарадые сомордодхохо, промышленностиие шэнэдхэн, экономическа административна районуудта совнархозуудые байгуулха болон гүрэн түрын удхашанартай бусад олон хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлхэ хэрэгтэ һаад ушаруулдаг байгаа.

Партида харша энэ бүлэгые эрид шууд буруушааһан КПСС-эй ЦК-гэй июньскэ Пленумэй түүхэтэ тогтоолые манай бүхы парти, бүхы совет арад нэгэн һаналтайгаар дэбжэжэ, партиингаа Центральна Комитедые тойрон улам нягтаар жагсанхай байһанаа эли тодоор харуулаа. КПСС-эй ЦК-гэй июньскэ Пленумэй шиидхэбэриие зүбшэн хэлсэхын тула промышленна предприятинуудта, колхозуудта, МТС-үүдтэ, совхозуудта, научна институдуудта, советскэ эмхи зургаануудта үнгэргэгдэһэн суглаанууд агуу ехэ Ленинэй эмхидхэн байгууһан партитаяа арад зоной таһаршагүй холбоотой, партиин хараа шугамые, КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые бүхы ажалшадай үнэн зүрхэнһөө дэмжэдэг байһые дахинаа гэршэлэн тодоруулаа.

Бүхы совет арадтаяа хамта манай Бурят-Монголой коммунистнууд; хүдэлмэришэд, таряашад, арадай интеллигенци партида харша Маленковой, Кагановичын, Молотовой бүлэгэй можо боложо ябуулга хэһые нэгэн һаналтайгаар буруушаагаад, партиин ленинскэ Центральна Комитедэй генеральна хараа шугамые бэелүүлхын түлөө шармайн тэмсэхээр бэлэмди гэжэ мэдүүлнэ.

1920 онһоо партиин гэшүүн, мүнөө пенсионер нүхэр Плешков-Базаров Хоридо болоһон партийна суглаан дээрэ үгэ хэлэхэдээ, ехэ зэбүүрхэнгеэр иигэжэ мэдүүлээ:

«партида харша Маленковой, Кагановичын, Молотовой бүлэг бузагай муухай ааша гаргаба! Тэдэнэр манай амжалтые харадаггүй байгаа. Мүнөө арад зомнай һайнаар ажаһуудаг болоо. Совет арадай ажабайдалые улам һайжаруулхын тулада КПСС-эй ЦК-гэй ямар ехэ оролдолго гаргадаг байһыень бидэ өөһэдынгөө нюдөөр бултадаа харанабди. Партиин ЦК-гэй политика тон зүб, совет арадай аша туһадал зорюулагданхай. Тиимэһээнь арад зомнай бултадаа партиин ЦК-гэй июньска Пленумэй шиидхэбэриие һайшаан дэмжэнэ.

Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин дүшэн жэлэй алдарта ойе манай парти ленинскэ Центральна Комитедээ тойрон бата нэгэдэнхэйгээр угтахань. Коммунистическэ партиимнай алдар соло хэм хэмжүүргүй ехээр ургаһан байна.

Мүнөө партимнай КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые бодотоор бэелүүлхын түлөө, промышленностиие болон хүдөө ажахыгаа дам саашадань хүгжөөн дэбжээхые, ажалшадай материальна ба культурна ажабайдалые улам һайжаруулхын түлөө тэмсэлдэ бүхы совет арад зоной эршэ хүсые зорюулна.

Манай орон дотор коммунизмын агуухэ тэмсэлдэ бүхы совет арадай илахын түлөө боложо байһан энэ зохёон байгуулхы эдэбхи хэшээл туйлай ехээр дээшэлнэ.

КПСС-эй Центральна Комитедэй июньскэ Пленумэй тогтоол дээрэһээ бүхы партийна организацинууд ямар һургаал хэхэ ёһотойб гэбэл, тэдэнэр политическэ һэрэмжэеэ хэзээдэшье һуладхаха ёһогүй, эмхидхэлэй ба идеологическа хүдэлмэриие саашадань һайжаруулха, манай партиин ленинскэ хараа шугамай түлөө хэлбэришэгүйгөөр тэмсэхэ, партиин бата нэгэдэлые нюдэнэйнгөө сэсэгы мэтээр аршалан хамгаалха үзэл сурталаар бүхы коммунистнуудые хүмүүжүүлдэг байха зорилготой.

Ц. Дондуков.
Ц. Митыпов.

ХИЛЫН СААҺАҺАА ЕРЭҺЭН ТЕЛЕГРАММАНУУД

Суэц канал тухай Египедэй правительство шэнэ хуули гаргаба

КАИР, июлиин 19. (ТАСС). Суэц канал тухай шэнэ хуулиие Египедэй правительство толилбо.

1888 оной конвенцидэ, мүн Суэц каналаар суднануудай гараха гурим тухай Египедэй правительствын 1957 оной апрелиин 25-най декларацида зүрюу ямар нэгэн хэмжээ Суэц каналай захиргаан абаха ёһогүй гэжэ тус хуули хараална гээд «Аль-Ахбар» газетэ бэшэнэ.

Каналаар гараһан суднанууд тушаа захиргаанай зүгһөө илгаа гаргаха ябадалые тус хуули хориһон байна. Суэц каналай захиргаанай фондо энгэй зөөри гэжэ тоологдохо байна.

Захиргаанай гэшүүдые томилхо гү, али тушаалһаань сүлөөлхэ ябадал президентын указай үндэһөөр бэелүүлэгдэхэ юм. Захиргаан хадаа каналые ашаглаха, тэрэнэй хэрэгүүдые эрхилхэ, саашадань хүгжөөхэ ёһотой гэжэ хууляар хараалагданхай. Захиргаан хадаа коммерческэ предприятинуудта тааруу юрын гол ёһонуудые баримталан, правительствын зүгһөө ямаршье дулдыдалгагүйгөөр ажаллаха юм.

Захиргаан өөрын тусхай бюджедтэй байха. Тэрэнэй эсэсэй счёдуудые шалгалтын хэрэг эрхилхэ гүрэнэй департамент хинажа байха юм. Бюджет болон эсэсэйнь счёдууд президентын указаар баталагдаха ёһотой.

Порт-Саидай гавань захиргаанай мэдэлдэ байха юм. Юуб гэхэдэ, энэ гавань Суэц каналай таһаршагүй хубинь болоно. Захиргаан хадаа суднануудай каналаар гараһанай түлөө, лоцмануудай туһаламжа хэрэглэһэнэй түлөө, буксирдалгын, эрье дээрэ бууһанай түлөө түлөөһэнүүдые мүнөө хүсэндөө байһан хуулинууд болон тогтоолнуудай үндэһөөр абажа байха юм. Тиихэдээ, энэ зорилгоор хэмжээнүүдые абаха бүхы онсо эрхэнүүд захиргаанда олгогдонхой. Каналые үрэ ехэтэйгээр ашаглахын тулада эд зөөри бариха, тиигээд шухала болоо һаань тэрэниие бүрин мэдэлдээ абаха эрхэ захиргаанда үгтэнэ.

Хариин оронуудһаа түхеэрэлгэнүүдые худалдажа абаад асархадаа, таможниин элдэб ёһо гуримуудһаа захиргаан сүлөөлэгдэхэ байна. Хариин оронуудһаа захиргаанай асарһан түхеэрэлгэнүүдэй таможниин түлөөһэн президентын указаар гуримшуулагдаха юм.

1888 ондо Константинопольдо баталагдаһан конвенциин гү, али Египедэй правительствын 1957 оной апрелиин 25-най декларациин гү, али Египедэй правительствын хабаадалгатайгаар баталагдаһан уласхоорондын бусад хэлсээнүүдэй ёһоор Египедэй правительствода олгогдоһон эрхэнүүд болон уялгануудта энэ хуули ямаршье нүлөө үзүүлхэгүй байна.

Египедэй правительствода эсэргүү үгэсэлгэ элирүүлэгдээ

КАИР, июлиин 19. (ТАСС). Правительствода эсэргүү үгэсэлгын элирүүлэгдэһэн тухай мэдээсэл Каирта толилогдоо. ВАФД гэжэ анханда тараагдаһан партиин гэшүүд байһан хүнүүд сэрэгэй хэдэн офицернүүдтэй хэлсээ хээд, сэрэгэй нюуса организаци жэлэй эхиндэ байгуулһан байгаа. Мүнөө байһан засагые унагааха, республикын президентые болон бүхы министрнүүдые алаха гэһэн зорилго энэ организациин урда табигдаба.

Англи, Франци, Израиль гурбанай Египедтэ эсэргүү добтолго хэхэ үедэ Египедтэ харша ябуулга хэһэнэйнгээ түлөө Египедэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй зэргэнүүдһээ гаргагдаһан армиин хэдэн офицернүүд хожомынь энэ организацида ороһон байна.

Правительствын нэгэ заседаняа хэжэ байха үедэнь, президентын байдаг гэртэнь добтолжо, правительствын бүхы гэшүүдые алаха гэһэн түсэб зохёогдоһон юм гэжэ үгэсэлгэдэ хабаадагшад мүшхүүлхэдээ мэдэрбэ.

Шэнэ правительствын премьер-министрээр Мухаммед Салах Эддиниие, Дотоодын хэрэгүүдэй министрээр Абдель Фаттах Хасаниие томилхо гэжэ нюуса организацида хабаадагшад шиидхэһэн байба.

Правительствода эсэргүү үгэсэлгэ хэхэ тухай түсэб Суэцкэ каналай Египедэй болоһон хойно, Англи, Франци, Израиль гурбанай Египедтэ добтолон ороодүй байхадань зохёогдоһон юм гэжэ тушаагдаһан Исламбули мэдүүлээ.

Ядерна буу зэбсэгэй туршалгые хорюулхын түлөө тэмсэнэ

СТОКГОЛЬМ, июлиин 19. (ТАСС). «Арбетар-Тиднинген» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, «Хани нүхэдэй бүлгэм» гэжэ Швециин квакернуудай нэгэдэл правительствода бэшэг бэшээ. Швециин зэбсэгтэ хүсэнүүдые атомна буу зэбсэгээр зэбсэглэхэ гэһэн һанаашалгые эрид буруушаажа, ядерна буу зэбсэгэй туршалгые саг зуура болюулха тухай дурадхалые тэдэнэр бэшэг соогоо һайшаана.

Голландиин ажалшадай ажабайдал муудана

ГААГА, июлиин 18. (ТАСС). Голландида юумэнэй сэн улам бүри дээшэлнэ. Хуулита газарһаа абтаһан мэдээнэй ёһоор, энэ оной майн 15-һаа эхилээд июниин 15 хүрэтэр—нэгэ һарын туршада юумэнэй сэн гурбанһаа үлүү процентээр дээшэлээ. Илангаяа эдеэ хоолой продуктнуудай сэн дээшэлнэ. Угайдхадаа байрада байһанай түлөө түлбэриие 25 процентээр дээшэлүүлхэ гэһэн хуули августын нэгэнһээ хүсэндөө орохонь. Гол түлэб сэрэгэй хэрэгтэ ушаргүй ехэ мүнгэ зөөриин гаргагдажа байһан дээрэһээнь ажалшадай ажабайдал саашадаа улам муудахань гэжэ Голландиин газетэнүүд мэдээсэнэ.

США-да ядерна буу зэбсэг тэһэлэн туршагдаба

НЬЮ-ЙОРК, июлиин 19. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Невада штадай атомна полигон дээрэ июлиин 19-дэ ядерна буу зэбсэг дахин тэһэлэн туршагдаба.

Аргентинэдэ ехэ хүйтэн боложо, саһан ороно

НЬЮ-ЙОРК, июлиин 19. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын корреспондентын Буэнос-Айресһаа мэдээсэһэнэй ёһоор, июлиин 18-да Аргентинэдэ харалган хүйтэн үдэр болобо. Үргэн ехэ тала дайда бамбагар сагаан саһаар хушагдаа. Аргентинын олонхи нютагуудта хүйтэржэ, һалхи шуурган хүүен шууян саһа бурьюулна. Сан-Хуан провинцида саһан ехээр орожо, хүйтэрһэн дээрэһээнь горнягууд хүдэлмэридөө гаранагүй.

Үнэн зүрхэнэй, хани барисаанай уулзалга

Улан-Удын вокзал хэзээ хэзээнэйхиһээ гоё һайханаар шэмэглэгдэнхэй. СССР-эй Союзна республикануудай тугууд айлшадые хүндэлэн урин һандал намилзана. Вокзалай томо сагаан байшанай нюур талада үлгөөтэй байһан фестивалиин эмблемэ, уряа лозунгнууд харагдана.

Вокзал дээрэ хүн зон олон... баглаа сэсэгүүдые бариһан ялбама сагаан самсатай пионернүүд перронии зубшан жэрылдэн зогсоно.

Үдын хойно 4 час 15 минутада хүлеэгдэжэ байһан поезд шуумайн ерэжэ, Залуушуулай бүхэдэлхэйн фестивальда хабаадахаа Москва ошожо ябаһан Индиин, Индонезиин, Австралиин, Хитадай залуушуул перрон дээрэ буубад.

Бурят-Монголой залуушуул, пионернүүд холын айлшадта ахадүүгэй хани барисаанай тэмдэг болгон баглаа сэсэгүүдые барюулнад, мэндэшэлнэд, амаршалнад.

Тииһээр байтар хүгжэмэй гоё һайхан онсо өөрэ инструментнүүдые бариһан Австралиин залуушуул вагон сооһоо гаража ерэбэд. Аяар холын Австралиин хүгжэмшэд өөһэдынгөө национальна хүгжэмые наадана.

Перронэй тэг дунда тодхоогдоһон трибуна дээрэ ВЛКСМ-эй обкомой секретарь нүхэр Заиграев гаража, хани барисаанай митингые нээгдэһэн дээрэ тоолобо. Удаань Улан-Удын залуушуулай зүгһөө амаршалгын үгэнүүдые пединститудай студент Борис Хараев, ВЛКСМ-эй Октябрьска райкомой секретарь Люда Филиппова гэгшэд хэлээ.

Индонезийскэ делегациин хүтэлбэрилэгшэ Аппаш-Усман трибуна дээрэ гарана.

— Советскэ Союзай территори дээгүүр манай ябаха зуура советскэ залуушуул хаа хаанагүй манине халуунаар угтана. Энэ ахадүүгэй анхаралдатнай бидэ үнэн зүрхэнһөө баясхалан хүргэнэбди. Эб найрамдал бүхы дэлхэй дээрэ мандаха болтогой!— гээд тэрэ үгэеэ дүүргэбэ. Мүн Вьетнамай делегациин хүтэлбэрилэгшэ Ну-Эн-Наб-Чан амаршалгын үгэ хэлээ.

Митингын һүүлээр ирагуу хүгжэмэй аялга доро айлшад замдаа мордобо.







ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Индонезиин делегаци митинг дээрэ. 2. Австралийскэ делегаци хүгжэм наадана. 3. Вокзал дээрэ болоһон баярай митинг.

А. Кочергин.

Египедэй түүхэдэхи гайхамшагта үдэр

Табанжэлэй саада тээ 1952 оной июлиин 23-да египедэй армиин нэгэ хэдэн залуу офицернүүд олониитэ зоной зүгһөө дэмжэгдэн, орон дотороо монархическа гурим усадхан дараад, засаг түрые гартаа абаһан байгаа. Саашадаа энэ үдэр Египедэй национальна һайндэрынь, Египедэй түүхэдэхи эрид хубилалтын үе мүн гэжэ тэмдэглэгдэдэг болоо һэн. Мүнөө жэлдэ июлиин 23-най үдэрые Египедэй арми тэмдэглэхэ, мүн энэ һайндэрэй урда тээхэнэ Национальна суглаанайнь (парламентынь) нэгэдэхи сесси нээгдэхэ байна.

Национальна суглаанда һунгаһан һунгалтанууд эдэбхи үүсхэлэй ехээр бадаралгын оршон байдалда үнгэргэгдөө гэжэ Египедэй газетэ, хэблэл—булта тэмдэглэнэ. Зүгөөр, депутадта кандидадуудынь парламентда бии байгаа һууринуудһаа нилээд олоор дэбжүүлэгдэһэн тула (зарим округууд дотор нэгэ һууридa гурбаһаа найма хүрэтэр кандидадууд баллотировалагдаһан байгаа), хэдэ хэдэн округуудта һунгагшадай голосовалха үедэ һаналай алгасаан гараа. Тиимэ округуудта июлиин 14-дэ дахин голосовани хэгдэһэн байна. Голосованиин хоёрдохёо хэгдэхэ үедэ нэгэдэхи турта июлиин 3-да эгээн олон голосуудые абаһан хоёр кандидадууд лэ баллотировалагдаа. Хамта дээрээ Национальна суглаанда 350 депутадууд тоологдоно. Тэдэнэр бултадаа Египедэй правительствын бэелүүлдэг политикые дэмжэнэ. Мүнөө Египедэй правительство оронойнгоо национальна талаараа бэеэ даанхай, бүрин эрхэтэ байдалые хангаха, өөрынгөө ороной экономическа баялигые арьбадхан хүгжөөхэ, арабуудай нэгэдэлые бэхижүүлхэ, хариин гүрэнүүдтэй сэрэгэй союзууд болон бүлэглэлнүүдтэ хабаадалсахагүй гэһэн политика ябуулна.

Баруун гүрэнүүд Зүүн-Хойто Африкада эзэрхэг байдалаа һөөргэнь тогтоохо, Египедые өөрынгөө нүлөөдэ оруулха гэһэн һэдэлгэнүүдэйнгээ дахин буруу һүрэбэшье, Дүтын Зүүн зүгтэ хардалга гүрдэлгэ, нюуса үгэсэлгэ эмхидхэһээр байна. Тэдэ гүрэнүүд араб оронуудай нэгэдэлые бутаргахаяа, Ирак түрүүтэйгээр баруунай гүрэнүүдые дэмжэхэ бүлэглэлнүүдые байгуулхаяа мүнөө ехээр оролдодог байна.

Египедтэй хани хүршэ Сиридэ ехэ хашалта баалалта хэгдэнэ. Тиихэ зуура империализмын үгэ доро ябадаг Израиль гүрэн дахин хэрэглэгдэжэ байна. Сириин урда хилэдэ Израилиин сэрэгүүд олоороо сугларна, Израильда Франциһаа сэрэгэй подразделенинүүд эльгээгдэнэ гэжэ араб хэблэл һүүлэй үдэрнүүдтэ һанаагаа зобонгёор тэмдэглэнэ. Сириин ба Египедэй зониие һүрдүүлжэ, эдэ оронуудта түгшүүрилтэ байдал үүдхэхэ зорилготойгоор Сириин хилэ дээрэ сэрэгэй тулалдаанууд ходо тухирагдадаг болоод байна. Сириин урда хилэдэ тохёолдоһон байдалые Ливанай газетэнүүд Синайска хахад арал дээрэ тохёолдоһон байдалтай сасуулна. Египедтэ эсэргүүгээр Англи, Франци, Израилиин эзэрхэг түримхэй добтолго хэхын урда тээхэнэ иимэ юумэ болоһон юм.

Баруун оронуудай империалистическэ этэгээдүүд Египедтэшье түгшүүрилтэ байдал тохёолдуулна. Июлиин 18-да Каирта правительствые унагааха гэһэн хорото үгэсэлгын эмхидхэгдэхээ байһаниинь элирээ гэжэ тусхайта ёһоор мэдээсэгдээ һэн. Үгэсэлгэ хэһэн этэгээдүүд президент Гамаль Абдель Насерые, тэрэнэй правительствые хүсөөр унагаажа, антинациональна хархис бүлэгүүдтэй урдань нягта холбоотой байһан өөһэдынгөө хүнүүдһээ шэнэ кабинет бүридүүлхэ зорилготой байгаа. Теэд эдэ бүхы үгэсэлгэ, гүрдэлгэнүүдэй хорото ябуулгануудай хэгдэбэшье, Египет өөрынгөө политическэ болон экономическа бэеэ даанхай байдалые бэхижүүлхэ замаараа бата найдамтайгаар дабшажа ябана.

Суэц каналые ашаглаха гурим тухай хуули баталагдаад, июнич 17-до Каирта ниитэ зоной дунда соносхогдоһон байна. Канал хүтэлбэрилхэ асуудалда хариин гүрэнүүдые хамааралсуулхагүй гэһэн Египедэй правительствын эрид шанга шиидхэбэриие тэрэ хуули дахин баталаа һэн.

1956 оной намар Египедтэ Англи, Франци, Израиль эзэрхэг түримхэй добтолго хээ һэн. Энэ туршалгаһаа Египедэй экономико бүри бэхижэн гараа. Египедэй фунт химда болохоһоо байтагай, мүнөө дэлхэйн дэлгүүр дээрэ бата һуури эзэлэнхэй. Баруун гүрэнүүдэй дэлгүүртэй заншалта ёһоной холбоомнай таһалдуулагдаһан болобошье, Египедэй экономико муудаагүй гэжэ 1956—57 оной Египедэй гүрэнэй бюджедые зүбшэн хэлсэхэ үедэ, июлиин эхеэр, Министрнүүдэй кабинедэй заседани дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Финансын министр Абдель Монейм Кайсуни тэмдэглээ һэн.

Үнгэрһэн жэлдэ Египет гадаадынгаа худалдаа наймаанай холбоое нилээд үргэдхөө, хүбэн, рис болон хүдөө ажахынгаа бусад продукци худалдаха шэнэ рыногүүдые олоо, мүн машина зэбсэг, орооһо таряа болон бусад товарнуудые худалдажа абаха хэлсээ баталаа. Советскэ Союзтай Хитадтай, социалистическэ лагериин бусад оронуудтай, тэрэшэлэн Индитэй, Азиин хэдэ хэдэн гүрэнүүдтэй Египет худалдаа наймаа ехээр хэдэг болоо.

Англи, Франци, Израилиин эзэрхэг түримхэй добтолгын тохёолдуулһан һандарал хойшолонгые зайсуулан, Порт-Саидай, Исмаилиин ба бусад хэдэ хэдэ городуудаа дахин һэргээн бодхоожо байха зуураа, Египет национальна промышленностяа хүгжөөхэ гэжэ оролдоно. «Аш-Шааб» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, 1956 ондо оронойнь промышленностьда 25,5 миллион египетскэ фунт һомологдоһон байна. Энэнь 1955 онойхиһоо хоёр үлүүтэй дахин ехэ болоно. Египедэй промышленнигуудай федерациин мэдээнүүдэй ёһоор, һүүлэй жэлдэ Египет дотор шэрэм нилээд ехээр хайлуулдаг, электроэнергии ехээр гаргадаг болоо. Мүн гол түлэб Асуанда түмэрэй руда ехээр малтагдадаг болоһоной ашаар, горно промышленностиин продукци ехээр абтадаг болоо. Хэрбээ оронoймнай экономикын амгалан хүгжэлтэдэ Англи, Франци, Израилиин эзэрхэг түримхэй добтолгын һаад хээгүй һаа, промышленна продукцимнай нилээд ехээр ургаха байгаа гэжэ Египедэй хэблэл тэмдэглэнэ.

Египедэй ашагта малтамалнуудые бэдэрэн олохо хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдажа байна. Геологическа олон тоото экспедицинүүд Египедэй газарта промышленна шухала зүйлнүүдэй шэнэ шэнэ уурхайнуудые олоно. Синайска хахад аралда нефтиин шэнэ запасуудые олоһон ябадал илангаяа ехэ удхашанартай байха юм. Египедэй «Зүүн тээхи нефтяной компани» һаяар нэгэ миллион тонно хүрэтэр нефть абадаг болохо байна гэжэ Каирай хэблэл мэдээсэнэ. Энэнь орон доторхи эрилтэеэ нилээд һайнаар хангаха арга олгохо юм.

Хариин дарлалта мүлжэлтые усадхаад, национальна талаараа сүлөөтэйгөөр хүгжэдэг болоһон Египедэй һүүлшын табанжэлэй түүхэнь иимэ байна. Энэ үе соо оронойнь экономико болон культурын талаар бүри ехэ амжалта туйлагдаа. Ажал хүдэлмэридэ дуратай, баатар зоригтой египет арад ажабайдалайнгаа алишье талаар һалбаран хүгжэлгын замаар дабшажа ябана.

А. Ступак.

Шанда хүртэбэ

Улан-Удэ городой киногой хүдэлмэрилэгшэдэй хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй 195[illegible] оной хоёрдохи кварталай дүнгы Бурят-Монголой АССР-эй Культурын министерство, Культуры хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай областной комитет һаяхан хаража үзөө. Харагшадые хангаха түсэб 109 процент, мүнгэ оруулха түсэб 114 процент дүүргэһэн «Прогресс» кинотеатрын хүдэлмэрилэгшэд мүрысөөнэй хоёрдохи кварталай дүн[illegible]гөөр нэгэдэхи һуури эзэлжэ, дам[illegible]жуулгынгаа Улаан тугые бариһа[illegible] зандаа үлөө, мүн нэгэдэхи шан аба[illegible]ха болоо.

Харагшадые хангаха кварталай[illegible]гаа түсэбые 124,4 процент, мүнгэ оруулха түсэбөө—123,3 процен[illegible] дүүргэһэн Кяхтын Культурын та[illegible]һагай коллектив хүдөөгэй кино[illegible]гой хүдэлмэрилэгшэдэй мүрысөөн[illegible]дэ түрүүлжэ, дамжуулгын Улаан туг, нэгэдэхи шан абаха болоо. Х[illegible]жэнгын культурын таһагай хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив хоёрдохи мүнгэн шанда хүртөө. Баунтын, Прибайкальска болон Хорин[illegible] культурын таһагуудай коллективүүд һайнаар хүдэлмэрилөө гэжэ тэмдэглэгдээ.

Һайнаар хүдэлмэрилһэн Сэлэн[illegible]гын болон Кяхтын типографинуудай коллективүүдтэ хоёрдохи шан[illegible]гууд үгтөө.

Н. Левский.

ХРОНИКО

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум нүхэр Максарёв Юрий Ев[illegible]геньевичые СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Гүрэнэй научно-техни[illegible]ческэ комитедэй Түрүүлэгшээр то[illegible]милбо.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора 46-32, зам. редактора—32-74. отв. секретаря— 27-37, отделов: партийной жизни, сельского хозяйства — 47 59, пропаганды и переводов —35-14. культуры и быта, промышленности —34-05, местной информации и писем —24-74, корректорская — 32 67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н 00481. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 3857.